

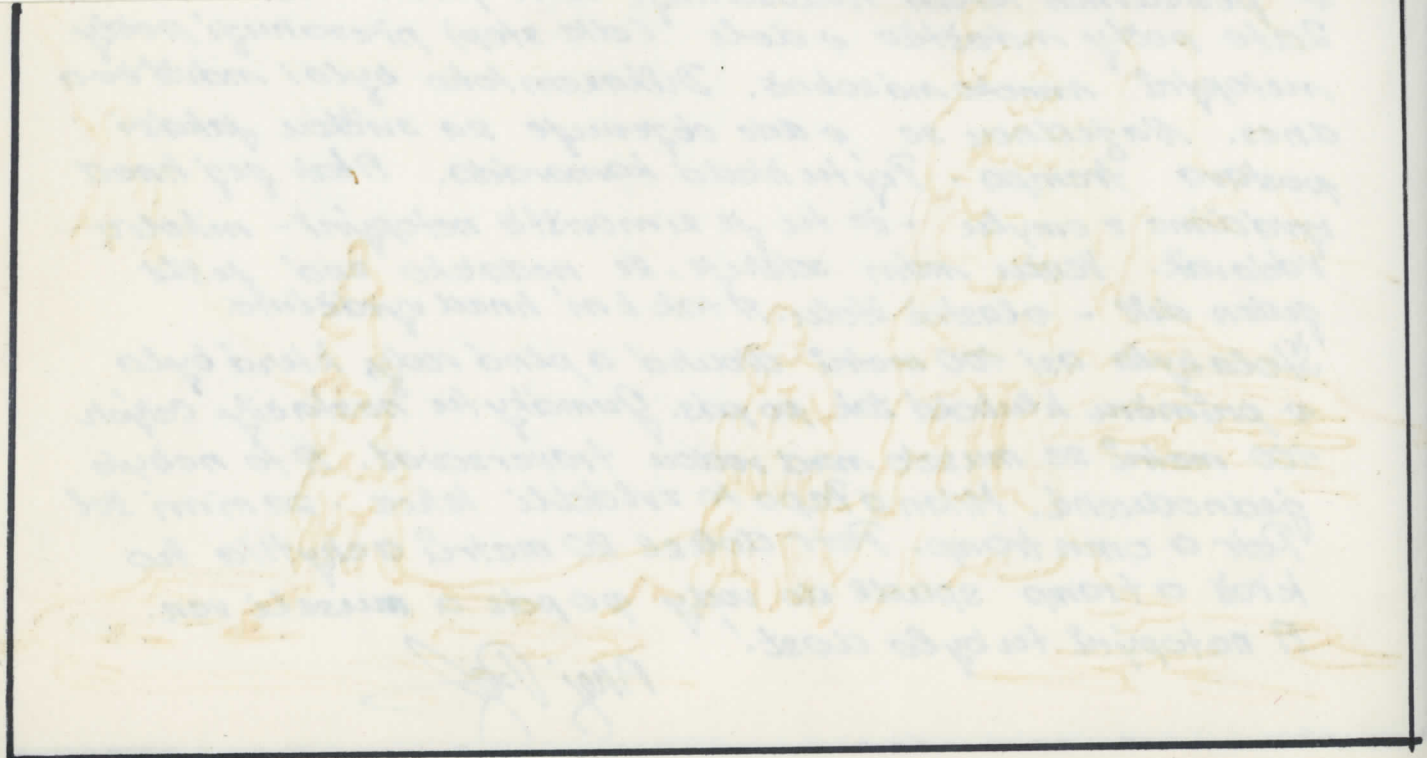
1987

WAGNER JOSEF
ŠUTTA VÁCLAV
DEMJEN MIROSLAV
MATOUŠEK VLADIMÍR
SÝKORA JIŘÍ

TĚMA PETR
KRHOVIÁK PETR
KUČERA JOSEF
SÝKORA PAVEL
VLADYKA RADIM
KELNER RADIM
PIECHOVIČ PETR
PODHORSKÝ VLADIMÍR
REICHENBACH MIROSLAV
BRUNČÍK STANISLAV
TICHODÁD ZDENEK
ROJKOVÁ IVANA
DEMJENOVÁ JARKA
WAGNEROVÁ JANA
MAZUR ZDENEK

voj. GORECKI JANUSZ
voj. HORÁB ZDENEK
voj. HUEBER JIŘÍ

V POLÁRNÍM POČASÍ ZA NETOPÝRY

9.1.
20.1

9.1. Snovým rokem udeřily nové mrazy a začala Sibiřská země. Teploměr měšal nad -20°C .

Ale netopýři do června nebudou čekat a tak musíme za nimi.

Dnes 2 skupiny.

Papoua - Jara, Svata a jeho kluci na důl Ruda. Už předpovědi nás varovaly.

Ale my museli. Cesty zasněžena nad auto a tak musely přizít ke slou i běžky. A i tak jsme důl - tedy Papoua víc jak hodinu hledali - a nakonec našli. A mohli udělat kontrolu.

Hlíř dopadla skupina v Beskydách - mladí Radim, Lada, Pěta, Milan. Neprobouzvali se už ve Frydlantě do autobusu a tak nastoupili na dlouhou cestu. Směr Frydlant - Malenovice ještě našli - ale pak se ztratili. Směr nakukš - nec nezvěděli - a tak se krozně divili, že odpoledne stanuli na lysé hoře místo na Lukšinci. A to tvrdili, když je Papoua poučoval, že už znají.

11.1. kontroly pokračují a teplota šta ještě mže.

Gar s Patrem, Janou, Papoua Standou mířili do Oder nadolý Těchanovice a Kružbark. Cesta to nabyla lehká a sněhu plno. Tamto Garci Pěta zvedli. A zpět - moto bylo! Po kontrole v důlech, kde jsme dokonce naměřili - se se musíme okřít u Elzy a pak na Bokumín. Jenže... kousek se vltkovem Pěta uhlíbal autobusu - a skončil v příkopě. Bez nadějně. Za větru a sněžem se Pěta a Standa vydali hledat pomoc do nedaleké osady. Pěta sehnal traktor a Standa koně. Traktor vyhrál a tak Gar stál brzy na cestě. A už jsme mítomu neuhýbali. Dvšem před Kravařemi stál bez nadějně zamrzlý mercedes. A tak jsme dobrý skutak oplatili a mercedesa odtáhli domů do Hoštálekovic.

ahoj Pěť

NOVÝ ROK ZAČÍNÁ ODJEZDEM LJUBY
S RABEM DO ŠVÉDSKA

CÍLEM JSOU ZAS NETOPÝŘI.

16-18.1
24.1

16-18.1

Naša auta jsou mimo provoz (Volha rozbitá v servisu a Gaz sa zablokovaná převodovkou pod hromadami sněhu) a tak abychom vše zvládli musí pomoci další.

Tentokrát Svět se souchá kupou u Budišova a autem. A s mím Pepa a Jana. Cíl akce kontrola netopýřů v dole Ondrášky. Sobota však patří sportovním a prohlídce terénu - zda tu v okolí není ještě nějaký důl. Nebyl. A tak v neděli vyrazíme na důl Ondrášky - a málem jsme ho našli. Náš Wood Boys dříve ukrytý ve vysokém lese - byl dnes na veliké mýtině. V okolí bylo vše pokáceno. I vchod byl sčásti zavalen klastím a sněhem. A tak jsme se museli do dolu prokopat. Zato nitro nás překvapilo - počet netopýřů byl nezvykle vysoký. Téměř 30. 24.1. Další akci za netopýři absolvují mladí - cíl Ondrášky vy dří. Vlastně tu vyrazili již podruhé. Před týdnem totiž Ondrášky nenašli a svůj omyl zjistili - až pozdě odpoledne když stáli na lysé hoře. A tak to nyní chtěli napravit. Peta, Radim, Kda a kolky. A z kroužku proto tentokrát si dávají pozor. A Ondrášky našli a kontrolu starou netopýři udělali.

TAK DNES VYPADA'
VSTUP DO WOODBOYSKI

ATAK TO VYPADA'
ZA VSTUPEM

TRADIČNĚ NA BAŠKU-

31.1 = 1.2

Jako každoročně
i letos naše
výročka byla výjediní.
Na Bašce. A tu se
sešli skoro všichni.
Je sobota - a naši
meadi Feta, Radim
a Ráda spolu s Pavlou
a Kamilou míří
na Cyrilku na kontrolu.

Nemají to lehké nezna-
jí ani díru ani moc

netopýry a Radim s Rádou mají navíc od rodičů zaráčka
a tak do díry nesměli. A tak také kontrola trvala
5 hodin - a ještě nebyli u konce. Ale na chatě TJ ZDB nás
večer bylo na dvacet. Bohužel nás tentokrát moc
vleďně nepříjalo. Jelaaně nejdříve "zmrzlý" spruce
a později i ořlany. Zinkasoval nakaždém za jednodem
stovku - ale jídlo nestálo ani za bura - a moc tak jak by-
smeť. Ovšem nám to mladu narkazilo. Nejdříve se šlo
bruslit na led. Jenže brzy jsme zjistili, že pod sněhem
je místo ledu voda - a tak se bruslení změnilo ve vodní
pólo. Pak se šlo na běžky. Každý chvíli. A večer? Nejdříve
Pepa vytkl testy - ty dopadly katastrofálně. Ale pak
byl čas na zábavu. A tou bylo dnes "Bum".

Nikdo nekuřil - jaký problém je pro naše děti napočítat
do 50. Jediným problémem měli Pepík, Standa, Petr i
Vataš. A jako fraš se spletemi - se provimlác musel
napít polské vodky. No a tak Pepík už brzy nemohl
"bum" ani vyslovit - a tak jenom ravněl a nám to stačilo.
1.2 Neděle - svátek - ale pro nás den schůzovací. A tak
naše výročka trvala od 9 do 12 hodin - a potom jsme
museli opět relaxovat na bruslích a běžkách.

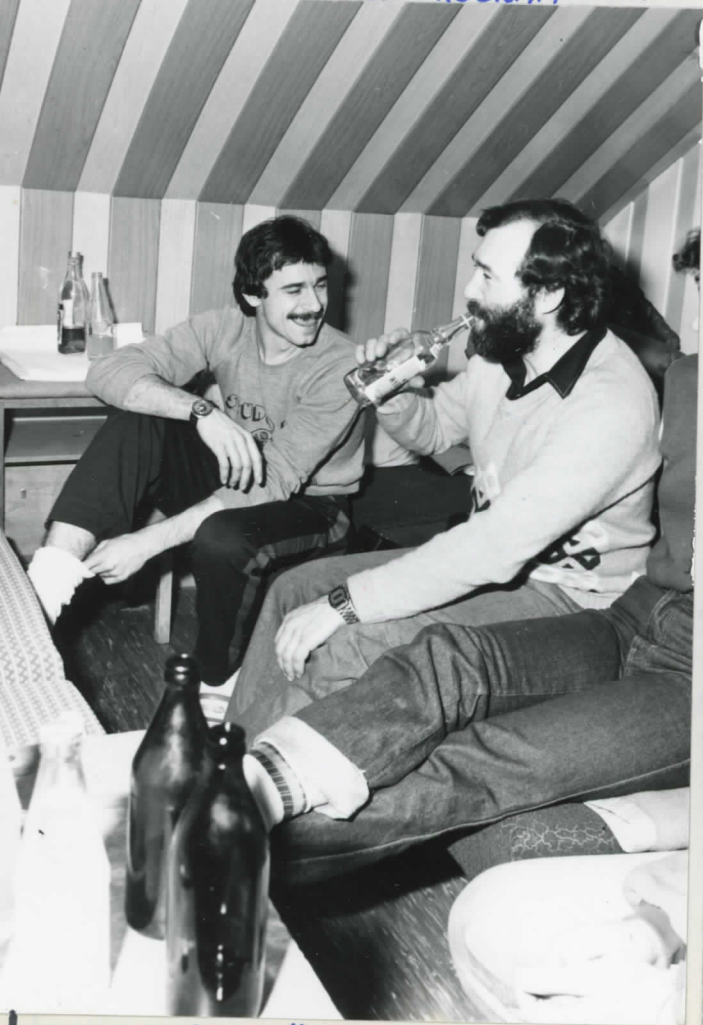
Anaž P.

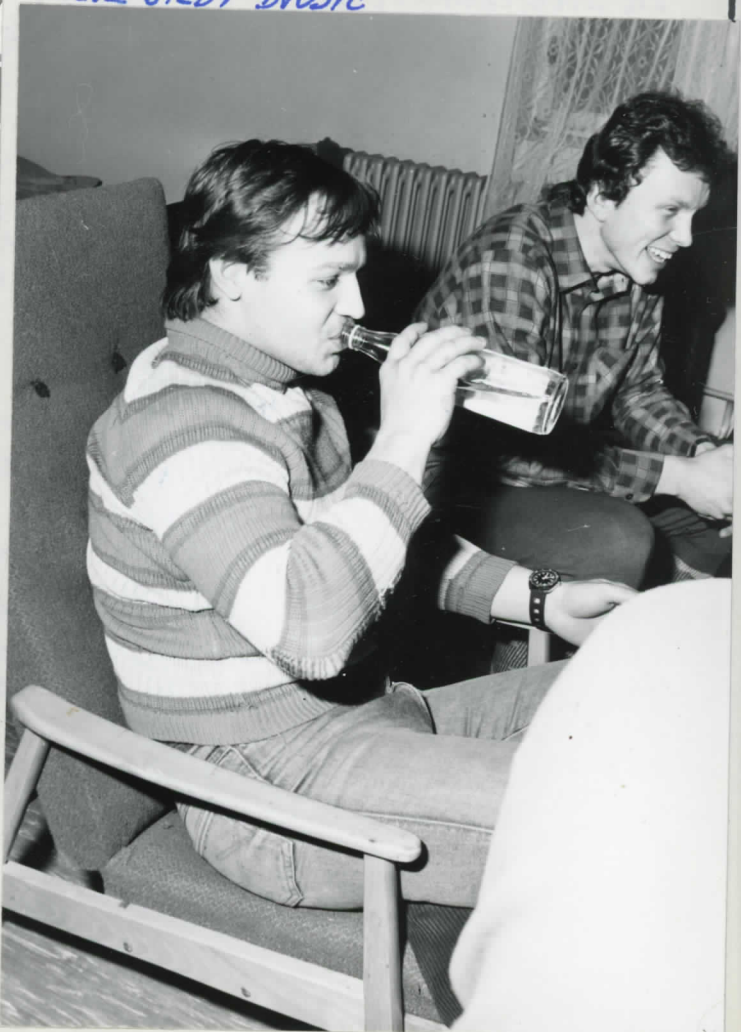
A NYNÍ KULTURNÍ PROGRAM ...

VOLNÉ JÍZDY DVOJIC

A PAK ZAČALO ŽUM

Ochrana zimovišť netopýrů

Zimující netopýr ušatý v dole „Zálužná“

Netopýři — jediní u nás létající savci, patří k významným pozitivním elementům v ekologii krajiny. Kromě významného podílu na hubení škodlivého hmyzu, mohou některé druhy netopýrů svým citlivým organismem reagovat na stále se zhoršující stav přírodního prostředí.

Jak se ukazuje, s postupujícím stupněm chemického zamořování lesních komplexů, asanací podzemních štol, likvidací starých budov a hlavně nevhodným chováním člověka v přirozených zimovištích netopýrů — jeskyních a štolách —, dochází v některých

oblastech ke snižování početních stavů netopýrů. Aby bylo možné pravdivě odpovědět na všechny tyto otázky, probíhají čas od času koordinovaná značkování a sčítání netopýrů ve vytipovaných lokalitách.

Již od roku 1977 se do takto zaměřených akcí velmi aktivně zapojili členové základní organizace České speleologické společnosti ORCUS z Bohumína, a to v oblastech, které do té doby nebyly chiropterologicky sledovány a výsledkem byly objevy velmi významných zimovišť netopýrů, z nichž některá jsou již vyhlášována za chráněná přírodní naleziště.

Snahou speleologů je nejen sledování a ochrana již známých zimovišť netopýrů, ale i chuť objevovat dosud neznámé zimní úkryty netopýrů a zabezpečovat v nich minimální rušení člověkem. Sledování dosud probíhalo v pseudokrasových jeskyních Moravskoslezských Beskyd a hlavně v oblasti Oderských vrchů na severní Moravě. Tedy v rájonech po chiropterologické stránce málo prozkoumaných a navíc zasahovaných exhaláty ostravského průmyslového centra.

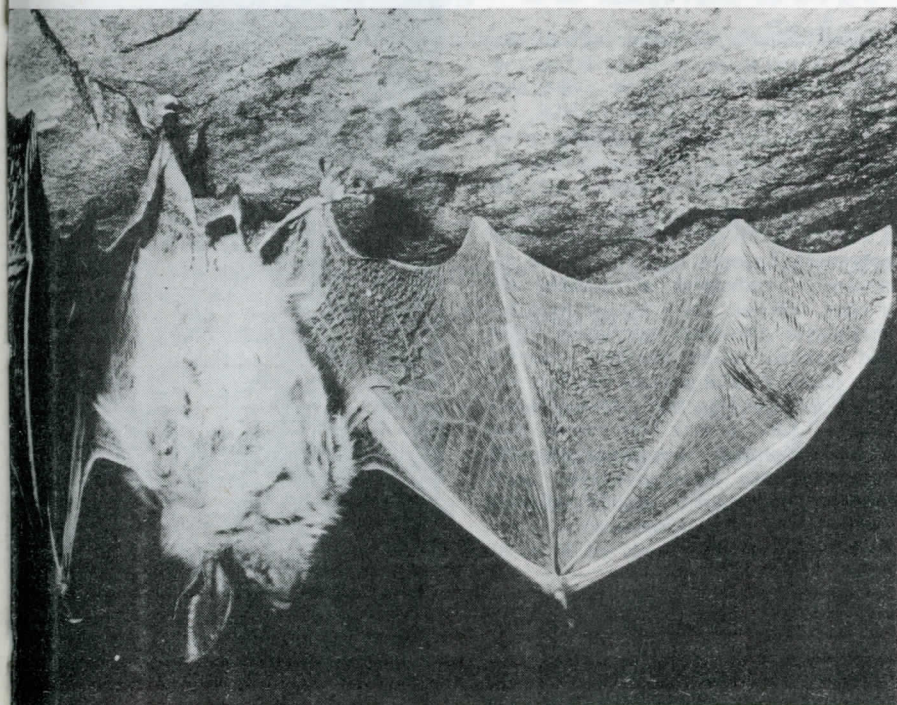
V tomto příspěvku stručně informujeme o průběhu a výsledcích sledování zimovišť netopýrů v oblasti Oderských vrchů a jejich ochraně.

Jihovýchodní oblast Oderských vrchů je od nepaměti známa jako bohaté naleziště ložisek pokrývačských břidlic, které se zde ve větší části dobývaly hlubinně. Tyto opuštěné doly se v minulých letech staly středem zájmu bohumínských speleologů a při zimních návštěvách bylo zjištěno, že některé z nich slouží jako zimoviště netopýrů. Hlavním problémem bylo nalezení všech známých i méně známých podzemních děl, neboť o dobývání břidlic na Odersku neexistuje téměř žádná dokumentace. Nakonec bylo lokalizováno 12 opuštěných dolů a štol ve čtverci o ploše asi 40 km². Některé z nich byly často do té doby navštěvovány nezodpovědnými turisty, kteří v nich nejen přespávali, ale často rozdělávali ohně, což způsobovalo rušení netopýřích kolonií.

První významné zimoviště netopýrů bylo objeveno v dole Čermná, který patřil k jednomu z nejvíce navštěvovaných dolů. Zvláště početná zde byla kolonie netopýra černého (*Barbastella barbastellus*), která v lednu roku 1976 čítala 54 kusů a v únoru 1984 již 626 (!) kusů těchto netopýrů. Zvyšování stavů hibernantů v tomto dole nastalo zvláště po roce 1980, kdy byl vstup zabezpečen mříží a důl oplocen. Ve spolupráci s OSSPPOP v Opavě bylo zahájeno jednání o vyhlášení dolu Čermná za chráněné přírodní naleziště. Jednání se však neobešlo bez komplikací. V roce 1978 začala být vstupní šachta dolu zneužívána k likvidaci odpadů z města Vítkova a dokonce okolní-

Sestup čtyřicet metrů hlubokou vstupní šachtou dolu „Karel“ v Jeseníkách — nově lokalizovaného zimoviště netopýrů

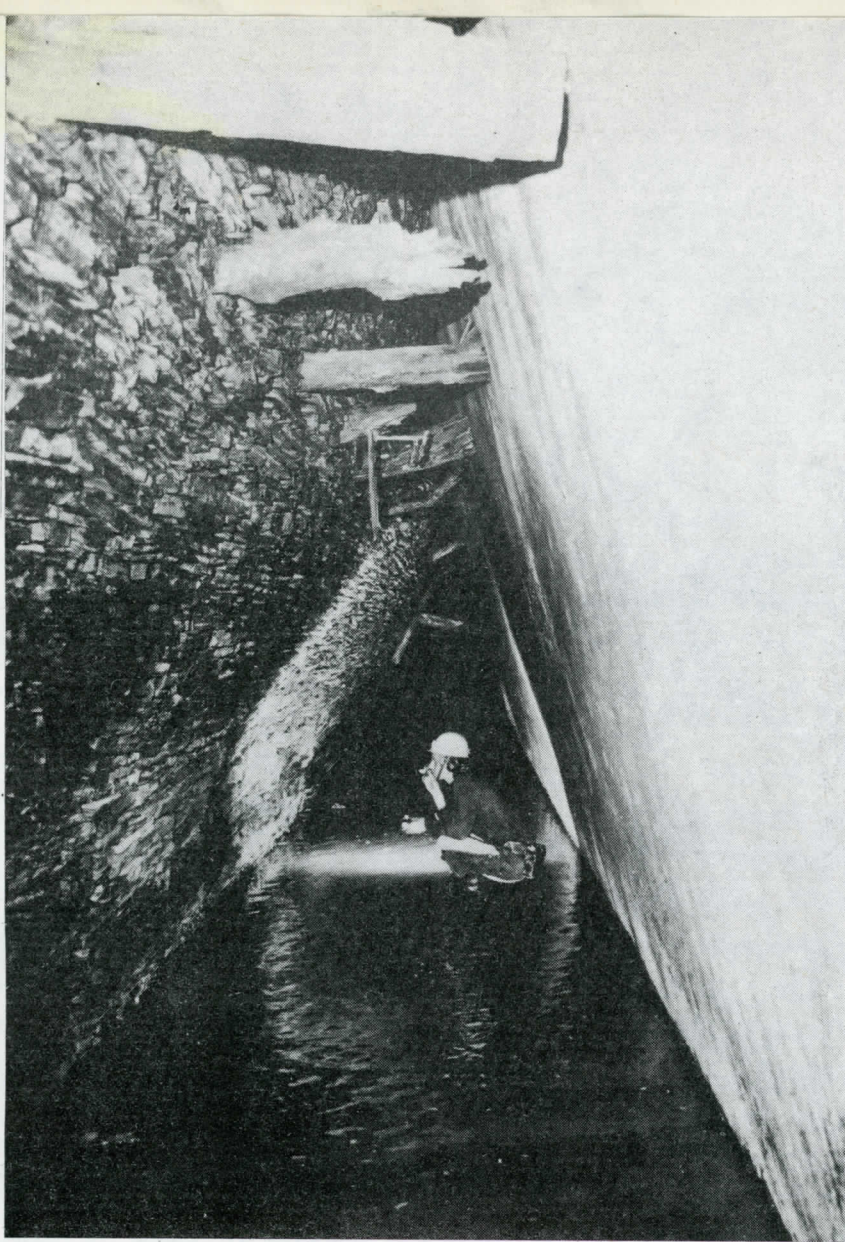

Detail zimujícího netopýra velkého

mi JZD jako prostor pro vypouštění odpadních silážních štáv, které ihned znečistily podzemní vody, jež vytékají do potoka nedaleko šachty. Bohumínští speleologové a pracovníci OSSPPOP v Opavě vyvolali jednání s příslušnými orgány ve Vítkově a devastace dolu byla zastavena. Speleologové zároveň vytipovali pro skládku náhradní, nic neohrožující prostory. Vlastní důl byl speleology ve velmi krátké době oplocen a zabezpečen mřížemi a bylo zde vytvořeno experimentální sledované zimoviště netopýrů. Tato práce, jak ukazují pravidelná sledování, se vyplatila. Zvýšily se nejen počty, ale také druhové spektrum hibernantů. Pravidelně se v tomto dole objevují netopýr velký (*Myotis myotis*), netopýr večerní (*Eptesicus serotinus*), netopýr brvítý (*Myotis emarginatus*) a netopýr severní (*Eptesicus nilssonii*), jehož stavy v zimním období zde také narůstají.

K nejrozsáhlejším v celé oblasti patří třípatrový opuštěný důl Zálužná. Má dva šachtovité vstupy, hluboké více jak 80 metrů. Tato skutečnost sama o sobě zabezpečovala tento objekt před nepovolanými návštěvami. Hluboké šachtice však bohužel slouží majitelům okolních chat k beztrestné likvidaci odpadků, které v podzemí velmi znečišťují sbírající se vody, jež vytékají v údolí řeky Moravice.

Průzkum podzemních partií, členitá,

Sledování zimních úkrytů netopýra černého v dole „Černná“

rozsáhlá kameninová základka a objev množství netopýřího trusu daly první předpoklady k existenci významného zimoviště netopýrů. Tyto prognózy také potvrdilo zimní sledování v únoru roku 1980. V celém dole bylo napočteno 796 kusů zimujících netopýrů 9 druhů. Opět zde převládala kolonie netopýra černého v počtu 674 kusů. Většina těchto netopýrů zimuje ukryta ve spárách velmi členité břidlicové základky. Byl zde však také objeven „hrozen“ těchto netopýrů o počtu asi 150 kusů, visící na jednom z přečnívajících trámů.

Velmi zajímavým zjištěním je v tomto dole množství zimujících netopýrů severních, patřících v této oblasti k poměrně vzácným druhům. Dále jsou na tomto zimovišti pravidelně sledovány značné počty druhů netopýra vousatého (*Myotis mystacinus*), netopýra ušatého (*Plecotus auritus*) a v menších počtech druhů: netopýr velký, netopýr brvitý, netopýr vodní (*Myotis daubentoni*) a ojedinelé netopýr řasnatý (*Myotis nattereri*) a netopýr večerní.

O zimujících stavech v dole Zálužná můžeme hovořit jako o stálých, jak prokázala pětiletá sledování. Hluboká, kolmá

vstupní šachta sama dostatečně zabezpečuje ochranu tohoto dnes největšího známého zimoviště netopýrů na severní Moravě a jednoho z největších v ČSSR.

Ve sledované oblasti Oderských vrchů se nachází po těžbě břidlice celá řada dalších opuštěných dolů, ve kterých byly sledovány nižší počty zimujících netopýrů, a které si proto také zaslouží pozornost ochranářů. Známým a již v minulosti sledovaným zimovištěm je opuštěný důl u obce Olšovec, který byl již vyhlášen chráněným přírodním nalezištěm. Dříve zde zimovalo značné množství netopýrů šesti druhů. Zvláště početné zde byly stavy vrápence malého (*Rhinolophus hipposideros*). Jaký je však stav tohoto dolu dnes? Vylomená zabezpečovací mříž, časté návštěvy nezodpovědných osob, rozdělování ohňů i v zimních měsících způsobily, že počty hibernantů se v posledních letech pohybovaly od 30 do 40 kusů...

Většina sledovaných dolů má pro zimování netopýrů téměř ideální morfologické i mikroklimatické podmínky. Vstupy tvoří většinou buď hluboké, prostorné šachtice nebo štoly o značně velkém profilu. Také rozsáhlá, velmi členitá a suchá kamenino-

vá základka v chodbách dolů tvoří ideální podmínky zvláště pro druhy netopýrů zimujících ve spárech (např. netopýr černý, netopýr severní).

Časté podzemní vody zabezpečují hibernantům dostatečnou relativní vlhkost vzduchu, která se pohybuje v dolech mezi 90 až 97 %. Také teplotní podmínky jsou v dolech různorodé a pro zimování netopýrů příznivé. V celém rozsahu dolů se pohybují od +2°C do +7,5°C, vždy chladnější v dynamických úsecích podzemních prostor.

Sledováním bylo zjištěno, že první hibernanti přilétají na svá zimoviště většinou v průběhu měsíce října a opouštějí zimoviště v měsíci dubnu. V této době by tyto doły neměly být navštěvovány. Nejvyšší stavy byly zaznamenány vždy v měsíci únoru.

Závěrem

Několičetá sledování prokázala, že opuštěná důlní díla po těžbě břidlice v Oderských vrších jsou významnými součástmi biotopů chiropterologické fauny u nás a že si zaslouží plnou ochranu. V další etapě sledování chiropterologické fauny se pozornost bohumínských speleologů přesouvá do oblasti Hrubého Jeseníku, kde již byla objevena řada menších starých důlních děl s většími počty hibernantů. Není bez zajímavosti, že v uplynulých letech (od r. 1976) na všech sledovaných či objevených lokalitách nebyl nalezen ani jediný okroužkovaný netopýr a přitom je známo, že se jich v ČSSR označilo mnoho tisíc.

Text a foto: JOSEF WAGNER

Instalace ochranné mříže v chráněném zimovišti netopýrů v dole „Černná“

ZAS NA PSEUDOKRAS

8.2

1. Směr Půlčiny:

Ačkoliv přihlášených bylo mnoho - nakonec do garáže usedli Pepa, Zdeněk, Páťa a Jana a by zamířili na Půlčiny. Sněhem tuto zimu Beskydy přímo oplyvají a to byla dnes naše překážka čisto jedna. A tak začal nejdříve sestup pod půlčinské skály, kdy větší-mou směr sahal do pasu. A pak opět výstup na vrchol Hradiště, ke vstupu do jeskyně Podkazatelnou.

To jsme mysleli, že nejhorsí je záměmi. Za většinou ano - ale před Zdeněkem tonejšší teprve čekalo. Pro Jana, Pepu a Páťu proplout nendročnými úžinami nebyl problém - ale Zdeněk u vízel skoro vkaždé. Z posledmí jsme jej dostávali skoro půl hodiny. A stejně tak cestou na porrch. No, ale vylze - a cítil se jak by zdolal Splugu. Ani jsme netušili jak jednoduchý bude sestup mezi skalami do údolí. On to vlastně ani sestup nebyl. Spíše sjezd. Jak jsme v prudkém svahu sedli na prdel na vrcholu skal - tak jsme rachvíli nekudleli až u potoka. A bylo to!

2. Směr - Cyrilka.

Tam vyrazili tantýž den Jura, Páťa a manželata Vladykoni. A všichni společně také vlezli do Cyrilky. Za údivu stovka a tisíce lyžařů.

SNĚHOVÁ KALVÁRIE ...

NEB VE SNĚHU AŽ PO UŠI...

14-15.2

14.2 Do gaza

usadají dnes Zdenek,
Ivana a Pepa a mně

do zlatých hor. Je je nás málo?

Zbytek asi postihl zimní spánek. A tak prvním cílem byl
důl Olověný. Ve Zlatých Horách vše vypadalo dobře.

Směh tu již skoro nebyl. Ale zato na hoře to bylo horší.

Metr mokrého sněhu dal všem zabrat! Zaldště při
výstupu na hřeben. Každý krok vzhůru popas v sněhu
byl dřinou. Sněhu bylo tolik, že jsme ani nenašli

šcela zavrtý vstup do dolu Nulté potro. Na hřebenu
už zcela přemočeni nasazujeme běžky a hýje k Olo-
věnému. Pro Pepu a Ivu, běžek znalých to bylo hýje - horší
to bylo pro novocíma Zdenka. Ten více padal - než jel.

Kontrola „Olověného“ byla rychlá - ale méně rychlý byl výhled
ke gazu. Pepa to uzał přimodolů mezi mohutnými

smrký, které často Zdenkovi sloužily jako poslední brzdné
zařizání. Když Zdenek zjistil, že více lež než stojí

na běžkách - lyže sundal a šel se srohem dolů
„na boso“. Den nekončí - a tak jdeme ještě na kontrolu

dolu „Měděný“, který byl plný vody, které jsme brzy také
měli plné gumáky. A tak jsme se museli večer ušaryho

zahřívát grogem.

15.2 Dnes i s Garym jdeme na kontrolu dolu Marie Pomocná II.

Prvním co nás v dole uvítalo byla lidská kostra, postkla-

daná medaleta vstupu. Dnes už bez lečky, patřičná

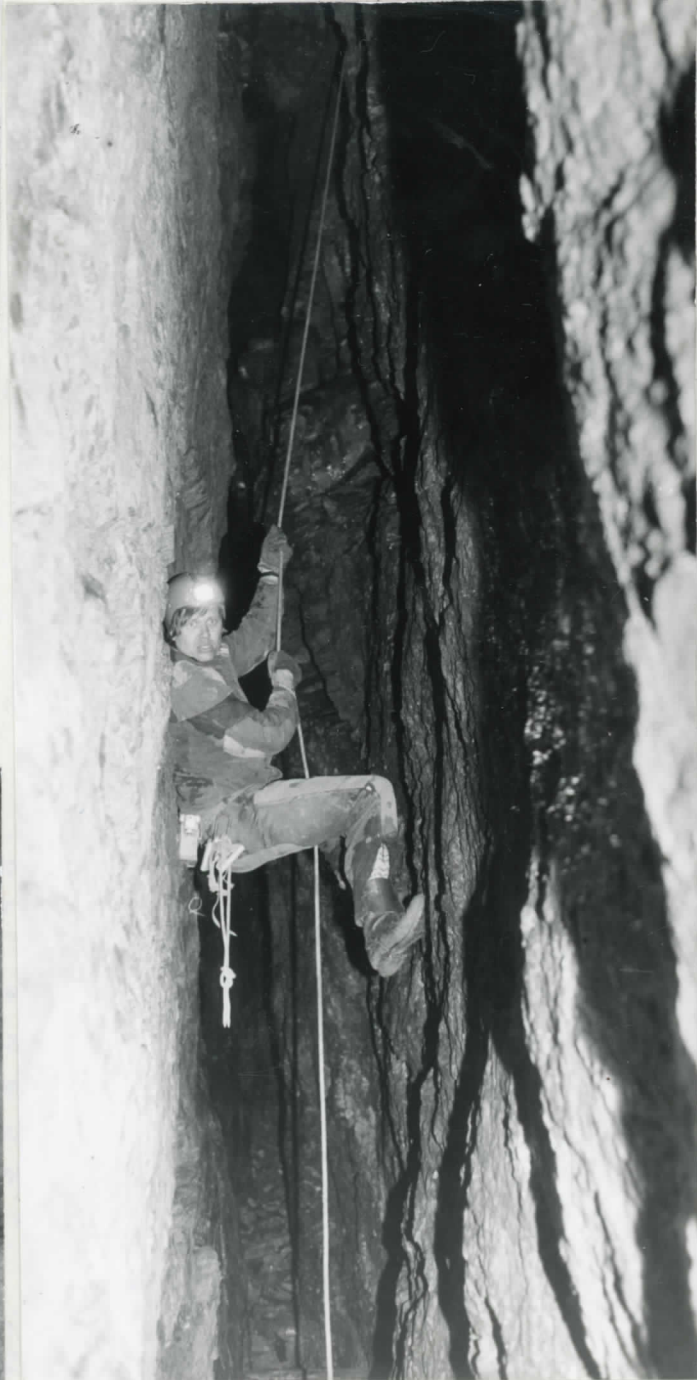
zřetelně jakémusi vojákovu z první světové války
(jak dosvědčoval opasek, knoflíky a podobně).

Důl je vytvořen ve více jakýchsi potrech a tak ke
slovu muselo přijít i lano v asi 10m hluboké
a úzké vertikále. Ale už se zvládlo.

Ahoj Jan.

VSTUP DO DOLU MARIE POMOCNA III.

SESTUP NA DNO DOLU

KOSTI VOJÁKA V MARII POMOCNÉ III.

Z VODY DO MRAZU

7-8.3

7.3 - Březen - za kamma
vlezam!

To platí i otom
latošním.

Ale naše akce
běží dál. Dnes
Zdeněk, Papa,
Gary, Ivana
a já ma mří
do Jeseníků
do Vidlel. Cíl?

Najít nové ddy

a provést v nich první kontrolu netopýrů.

Věděli jsme - že v dolech bude voda - ale, že ji bude tolik.

První nacházíme důle Vidly IV - ale ten je plný vody postrop.

Nic pro nás. Tak jdeme do dolu Vidly II. Dlouhý je asi
50 m a vody je v něm popás. A netopýr pouze jeden. To

pro dnes stačí a po obědě a ubytování v budově lesního

závodu jdeme na běžky. Na pradá vydáváme na normální
běžeckou stopu - ta našim kvalitám nestačila a tak jsme

si vyhlédli prudký úvoz a vybudovali sjezdovku. Ovšem

sjezd se brzy změnil v lety na lyžích a pro lva ve skoky do klu-

bokého sněhu. A večer jsme strávili u hajného u koláčů a slivovice.

8.3 MDŽ - a my jdeme do děr. Jána s Ivanou v gýdreck do dolu
Vidly I - ten po 25 m vody byl suchý a měl nejvíce netopýrů.

Papa a Zdeněk se rozhodli i bez „vercajgu“ prozkoumat důle

Vidly III, který začínal šachtou - 30 m. Jediné co měli bylo lano,
prusíky a čkut. Papa „přes prdel“ sjezdí šachtou s vodo-

pádem. Hned na dně začínají další chodby plné vody
tak 20-30 cm od stropu. Prostě na plavání a akci v létě.

A tak začíná prusikování na horu. Jenže... Tak

v polovině se zmrzlý uzel na prvním prusíku rozvaňuje

a Papa letí. Naštěstí v poslední chvíli v pádu se

zachycuje lano rukou - a zachraňuje se. Opět na

navázání prusíků - a další výstup je bez problémů.

A jako relaxaci - jdeme opět na běžky!

... A HOLKY LEZLY DO DOLU...

.. NA UBIKACI VE VIDLECH...

.. SKUPINA M. MYOTIS V DOLE VIDLY

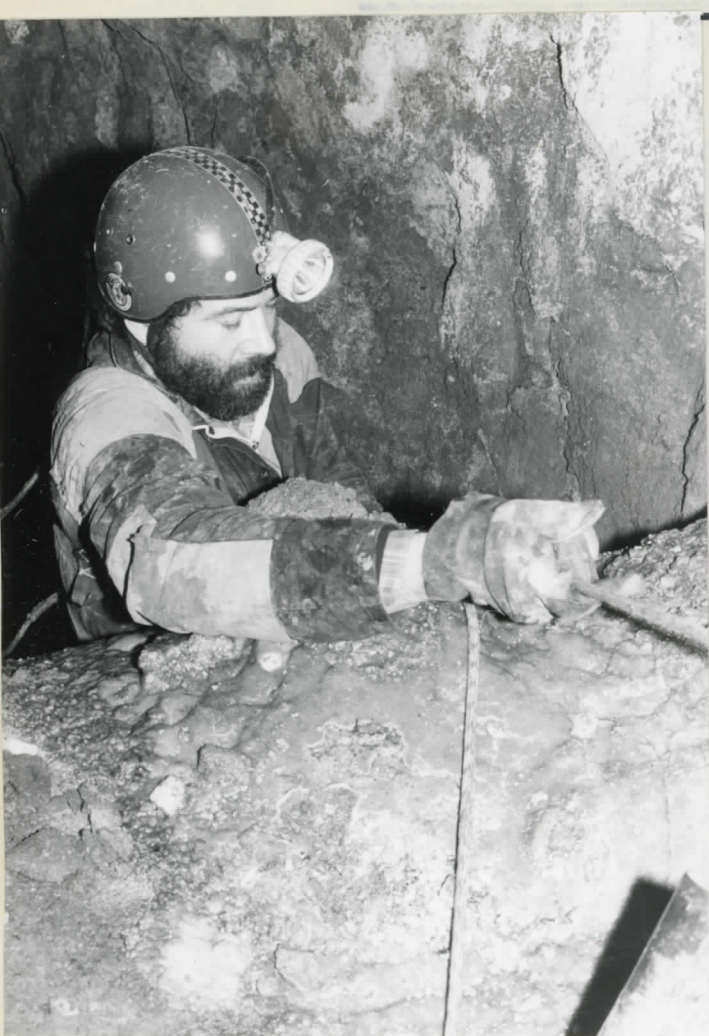
ZÁNIK STAŘIN KREMNICI

45.4

4.4. Prý nám mají odtežit kopac, ve kterém jsou štoly u Kremnice s našimi krásnými aragonity. A už v květnu. A tak tam musíme zachránit co půjde. Takže do školy sedají Vašek a čtyři členové kroužku VŠB a do garáže Jura, Pepa, Zdeněk, Ivona, Ladá Kaldik. Počasí nám moc nepřeje. Prší ale i tak jsme brzy u dolu. Všude penoťazícího sněhu a bahna. Ale za chvíli jsme v montérkách a míříme dolů. Kromě normálního speleo verčajku bereme dnos i dva kmény, navzdram' lon nebot' natlouci kvalitně skobu vetrolivé hornině je nemožné. Všichni sjedeme první - 12m a dál se dělíme. VŠ-bdci na horní patro za antimonity a my propastí - 40m dále dolů. První ovšem vypouštíme vodu s malou mdráky a bahně přímo nad lanami a pak můžeme dolů. Zedna vertikály pokračujeme i s tramy ještě hlouběji, kústi další vertikály. Na žejimokrozi jsou krásné slintry které vysokávdme a ukédvdme do krabic a pak Vašek může dolů. Ale jen 20m. Pod ním je hluboká vodní hladina. A tak musí nahoru. Explorace komci a začína vyseka'vdm' aragonitu. A to je problem. Krásné trsy jsou většinou vysoko-až 6metru- na stropach. A tak stavíme pyramidy. Dole stojí Vašek, Zdeněk, Jura, namich Jura-Ldda a namich Pepa saka' co se dá. Ale to nejhezčí je přiliš vysoko. Cestou na paruch Vašek objevuje malý zcela kamenný zahřezný prostor a v něm další aragonity. A tak Vašeka pepa odklizeji' zdval a znovu nastupuje sakám' - a pak transport desítek kilo nahoru.

5.H. Čelou nos nepadla kapka - ale madra'nam to pustilo. Slabší jeolinci Ivona a Jura prošli do mory - ale Pepa s Jurou Mazurem se jen převrhli a spali dle pod stonem. I dnesak patří dčdmi dalších vertikál většinou slapyčch a takám' sčtrů na povrch. Bylo jich požáhané. A aby vše nebylo tak lakické - chytli jsme Jžilíně poruchu gaza rozdělouče a měli 2 hodiny co dělat.

A POKUS O SESTUP NA NEJ -
NÍŽŠÍ PATRO - DOVODY

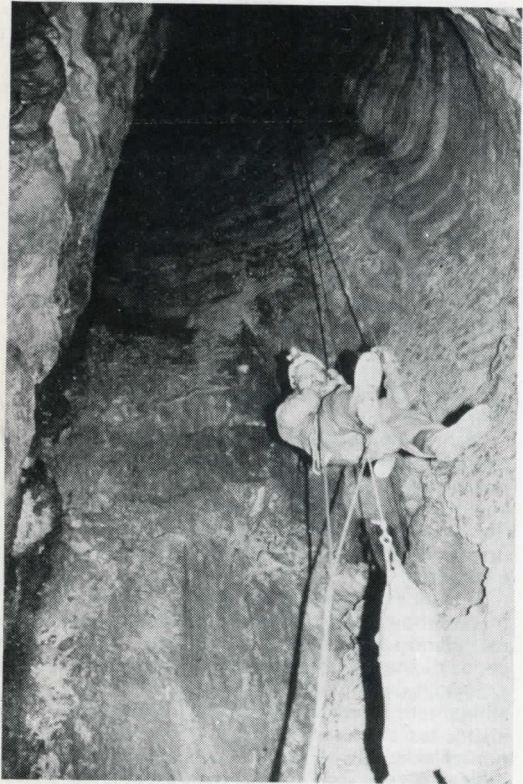

- VYBÍRÁNÍ ARAGONITOVÉHO SINTRU -

- OBJEV ZAPLNĚNÉ DUTINY S ARAGONIT...

La speleologia non è solo un'avventura

1
«Mi hanno portato dentro la grotta con gli occhi bendati. Hanno detto che volevano provare la mia capacità di orientamento. Dopo un tratto di cammino piuttosto malsicuro, abbiamo dovuto proseguire a carponi e strisciando per terra. Poi mi hanno lasciato solo. Il loro unico consiglio era: continuare sempre dritto, non girare da nessuna parte perché in un quarto d'ora sarei uscito fuori. Ogni tanto m'imbattevo in una parete rocciosa, ma poi non ho più avuto problemi. All'improvviso ho sentito alcune risa. Dopo essermi tolto la benda ho visto che per quasi tutto il tempo avevo strisciato sullo spiazzo antistante l'entrata della grotta. Non lontano passavano macchine, la gente mi camminava vicino e tutti sembravano molto divertiti. Sono persone che amano gli scherzi, ma per il resto sono degli ottimi amici...»

Quando fissai l'appuntamento con Josef Wagner, presidente del club speleologico ORCUS di Bohumín (Moravia settentrionale) e con lo psicologo Ljuba Šromová, uno dei membri del club, mi venne in mente la storia che mi raccontò un mio amico giornalista. A Josef Wagner rammentai l'aneddoto che egli, tra l'altro, conosceva molto bene.

Josef: «Petr derideva i nostri test e così noi ci siamo vendicati. Circa otto anni fa abbiamo iniziato a prepararci per le discese e le ricerche nelle grandi profondità. Prima di scegliere i nuovi membri abbiamo consultato uno psicologo. Il fatto di dover rimanere per esempio per dieci giorni alla profondità di mille metri, non è solo questione di resistenza fisica. In quel momento ho chiesto a Ljuba di preparare alcuni test psicologici».

Ljuba: «Sopportare queste profondità è molto impegnativo per la psiche umana. Ogni attimo di indecisione, anche se si tratta solo di un paio di

secondi, può causare una tragedia. Non tutti gli speleologi, anche se perfettamente attrezzati, sono capaci di fronteggiare questi momenti di tensione. Per valutare il grado di resistenza sia fisica che psichica dei "nuovi arrivati" li abbiamo sottoposti ad alcune prove in sottosuolo. Nelle grandi profondità non ci sono tracce di vita ma solo il buio, il freddo e l'umidità. Tutto ciò esercita un'azione depressiva. Chi si lascia sopraffare dalla depressione non potrà mai diventare un buono speleologo».

— **Che cosa deve quindi saper fare un buon speleologo?**

Josef: «Per quanto ne so io... di tutto».

Ljuba: «Questa risposta gli assomiglia: Josef è molto esigente verso i membri del club. Tutti devono avere una perfetta preparazione fisica, conoscere a fondo le tecniche dell'alpinismo, le leggi della natura e, specialmente, le grotte. Devono essere in possesso delle cognizioni base di geologia, geomorfologia, idrologia, del carso e pseudocarso. Si richiede inoltre che conoscano la zoologia, la biologia, che siano capaci di cucinare e sappiano diverse lingue...»

Josef: «Speleologia non vuol dire esclusivamente l'esplorazione di zone sconosciute e lo spirito di avventura. L'attività degli speleologi non termina con la scoperta di una grotta ma al contrario è solo l'inizio degli studi sulla sua origine, sviluppo, fauna, microclima... Ad esempio si sta prendendo in seria considerazione il contributo che gli speleologi dilettanti danno all'intera società, e alla loro collaborazione con gli scienziati. Ecco perché ci vuole una buona preparazione teorica. Ed io stesso cerco di avviare su questa strada i più giovani».

— **Qual è l'interesse tra i giovani?**

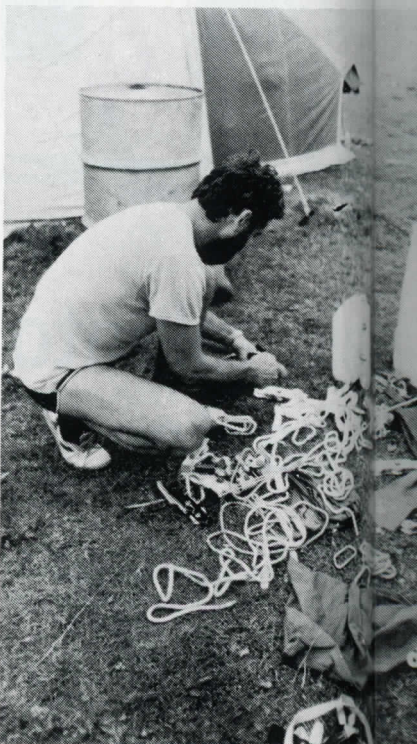
Josef: «L'interesse è grande, i giovani sono animati soprattutto dal desiderio di avventura. Ma spesso si rendono conto che è un hobby molto impegnativo e non tutti sono disposti a dedicargli tanto tempo. Ecco perché molti smettono di praticarlo. I nostri membri più giovani, ancora in età scolare, sono circa otto mentre i più anziani, apprendisti e studenti, sono una decina. È un numero ideale anche dal punto di vista della sicurezza».

L'ORCUS è stato fondato nel 1971 come un club per il tempo libero. Esso fa capo all'Unione socialista della gioventù. Dai cinque membri fondatori è cresciuto fino a raggiungere il numero attuale di 20-25 persone. Nel 1980 si è costituita l'Associazione speleologica ceca, ed il club è diventato una delle sue organizzazioni base. Il «campo d'azione» dell'ORCUS sono stati, inizialmente, i Monti Beskydy in Moravia.

«Quando abbiamo iniziato le nostre ricerche in questa zona si conoscevano cinque grandi grotte, e noi fino ad oggi ne abbiamo scoperte una ventina studiando contemporaneamente la loro origine ed evoluzione. Non sono tanto profonde e non hanno dimensioni come le grotte carsiche ma nella loro categoria, cosiddetta pseudocarso, sono fra le prime al mondo. La più profonda è quella "Kněhyňská" con 57,5 metri e la più lunga è quella denominata "Cyrilka" con 420 metri».

Dal 1975 i membri dell'ORCUS collaborano con il reparto zoologico dell'Istituto storico geologico di Olomouc nella ricerca e nella documentazione di diverse specie di pipistrelli in via di estinzione. «L'obiettivo della nostra ricerca era quello di scoprire i luoghi in cui il pipistrello sverna e rilevare il numero. Nei Monti Beskydy, sulle colline di Odra e Jeseníky abbiamo scoperto in tutto ventiquattro località, grotte e minie abbandonate, e dichiarate successivamente formazioni naturali protette. Abbiamo portato a termine la prima fase della nostra ricerca. Per interi cinque anni, sempre in inverno, abbiamo controllato mese per mese il loro numero. Attualmente continuiamo a seguire, ogni due anni, solo le colonie più numerose, ed andiamo avanti nella ricerca di nuove zone. Grazie ai provvedimenti sulla tutela di questa specie minacciata di estinzione, sembra che il pipistrello possa sopravvivere».

In Cecoslovacchia esistono circa 90 club di speleologi che contano circa duemila membri.

2
Sono note circa 2500 grotte e cavità sotterranee. Anche se le possibilità di scoperta di nuove zone sotterranee sono decisamente limitate, le zone bianche sulla carta speleologica attirano...

«La maggior parte di queste zone si trovano nell'Unione Sovietica», afferma Josef Wagner. «Il nostro primo viaggio del 1979 in URSS è stato il più per allacciare contatti. Da allora ci siamo tornati nove volte, e tutte le spedizioni hanno avuto come scopo le ricerche».

In seguito abbiamo puntato sui Pirenei e le Alpi, cioè sull'Italia, la Francia e la Spagna. Queste sono state le mete delle nostre spedizioni sportive, il cui scopo era sempre la conquista delle profondità.

Le nostre relazioni più strette sono quelle con gli speleologi italiani, soprattutto con il club triestino "San Giusto" ed il club "Sposse" che opera nella zona dei Monti Lessini. Nel 1981 abbiamo fatto il nostro primo viaggio in Italia. Siamo scesi nella Michele Giordani, la terza grotta per profondità, e da allora incontriamo i nostri amici tutti gli anni qui da noi oppure in Italia. Abbiamo conquistato quasi tutte le grandi profondità, ma al tempo stesso abbiamo voluto trovare qualcosa di nuovo».

Nel 1985, sul Monte Canin, hanno scoperto tredici grotte. La loro attività è stata apprezzata anche dall'amministrazione comunale di Trieste che, in segno di ringraziamento per il lavoro svolto, ha consegnato al gruppo un diploma ricordo.

«Siamo stati molto attratti dalle ricerche nel baratro dello Spluga, nei Monti Lessini, profondo 998 metri ma, con tutta probabilità, dalla profondità ancor maggiore. Vi abbiamo lavorato lo scorso anno. Ma poiché in quel labirinto non siamo riusciti a trovare altre vie, ci piacerebbe continuare le ricerche anche in futuro. Non molto distante da questo luogo abbiamo scoperto una grotta con degli interni meravigliosi che abbiamo chiamato "Moravia". I nostri colleghi italiani hanno continuato nella ricerca anche dopo la nostra partenza, ed ora siamo in attesa di eventuali novità».

— Quali sono i vostri progetti più prossimi?

«Per il momento non saprei dire. Vorremmo rendere la visita ai nostri amici spagnoli. Ci attrae molto anche l'invito in Norvegia e in Cina. Ovviamente non ci scordiamo delle ricerche nelle grotte dei Monti Beskidy e sui pipistrelli».

La speleologia è una scienza bellissima: unisce l'entusiasmo per la ricerca con le prestazioni sportive, una grande fatica con l'avventura, con nuove conoscenze. È una delle poche branche dove la scoperta scientifica è frutto della comune collaborazione di scienziati e di speleologi professionisti e dilettanti. Uno senza l'altro difficilmente riesce a raggiungere il successo. Solamente nella comune attività, ed in particolar modo là nelle profondità dove la vita dell'uno dipende da quella dell'altro e dove la natura non conosce pietà, nascono i più bei rapporti umani.

Miluše Válková

1. Spluga della Preta è stata la meta della spedizione degli speleologi dell'Orcus nel 1986. La calata.
2. I preparativi prima della calata.
3. Il campo della spedizione su Monte Canin, nelle Alpi.

Foto di J. Wagner

4
—
87

VITA
CECOSLOVACCA

ONÁS V ITÁLII

4
87

VIDA

CHECOSLOVACA

ONÁS VE ŠPANĚLSKU

rendimiento deportivo, la faena con la aventura de descubrimientos. Pertenece a una de las ramas donde los aficionados colaboran con científicos y espeleólogos profesionales. Uno sin otro sólo difícilmente logra éxito. Y durante el trabajo común, más que nada allá, donde la naturaleza es inclemente, nacen, además, las relaciones humanas más hermosas.

Miluše Válková

1. En la boca de una de las grutas cerca de Villanova.
2. España es un paraíso para los espeleólogos. La Cueva de Galiana con una hermosa decoración.
3. Junto a los amigos del club Ribereño, de Aranda de Duero.
4. Trabajos de investigación en minas viejas: control del número de murciélagos.
5. Descenso de una cueva en el carso en las proximidades de Villanova.

Fotos: J. Wagner

*arme a una gruta, me vendaron los ojos. Dijeron que querían poner
ba mi sentido de orientación. Tras haber caminado un tiempo, yo
ando más bien, tuvimos que continuar de rodillas y a rastras. Después me
an solo. Sigue derecho, y en un cuarto de hora saldrás de aquí, fue su único
so. Al comienzo chocaba con alguna que otra roca, después adelantaba
tite bien. Inmediatamente oí risas. Al quitarme la venda me di cuenta de
si todo el tiempo serpenteaba fuera de la cueva, cerca pasaban gentes,
poniendo caras alegres. Son bromistas, pero muy buenas personas . . .*

La espeleología es más que una aventura

Recordé esta anécdota de un colega
antes convenía la fecha de la cita con
Jef Vagner, presidente del club de
espeleología ORCUS de Bohumín (Moravia
Norte) y la psicóloga Ljuba Šromová,
entre los miembros del club. Al
contarnos, les refresqué el cuento.
Jef Petr se burlaba de nuestros tests
y nosotros se lo devolvimos un poco.
Cada año nos preparábamos para
descender y explorar precipicios profundos.
Queríamos que a la hora de escoger gente
para estas expediciones era necesario
consultar al psicólogo. Trabajar unos diez
años a profundidades de 1.000 metros no es
un asunto de una buena preparación física.
En aquella época pedí a Ljuba que elaborara
tests psicológicos.»

ba: La estancia a grandes
profundidades exige mucho de la psique del
espeleólogo; cada vacilación, aunque dure unos
segundos, puede causar una tragedia.
Un buen espeleólogo que se encuentre en
perfectas condiciones físicas y que esté
provisto de buenos medios técnicos, es
capaz de sobrellevar tal carga.

Durante una serie de pruebas dejamos
a los sujetos bajo tierra, casi sin comida,
con varias tareas a cumplir, evaluando,
según su comportamiento, reacciones
a diferentes estímulos y situaciones.

En las grandes profundidades no hay huella
de vida: sólo oscuridad, frío, humedad,
falta de agua. Todo eso produce una
presión y quien se da por vencido, no
puede ser un buen espeleólogo.»

¿qué debe conocer un buen espeleólogo?
Josef: Qué sé yo . . . , todo.»

ba: Es su idea. Josef demanda mucho
de los miembros del club. Cada uno debe
estar en perfecta condición física, dominar
todas las técnicas de escalada, saber
estarse sobre la naturaleza y, en especial,
descubrir las grutas, es decir tener
conocimientos básicos de la geología,
geomorfología, hidrología, carso y
seudocarso; debe saber algo de la zoología,
biología, hasta cocinar, hablar alguno que
o otro idioma extranjero . . . »

Josef: La espeleología abarca varias
cosas, no es únicamente descubrir algo
nuevo y aventura. Se hace hincapié

en la contribución de los espeleólogos
aficionados incluso a la sociedad, en
estrecha colaboración con los científicos.
Al hallar una cueva, el trabajo no se da por
terminado, se estudia su génesis, fauna,
microclima . . . Es necesario poseer una
sólida preparación teórica. Yo me esfuerzo
por que los jóvenes conquisten esta meta.»

Y ellos, ¿tienen interés?
Josef: «Sí, pero les atrae sobre todo la
aventura. Pronto se dan cuenta de que es
una afición que traga mucho tiempo, y sólo
pocos están dispuestos a dedicarle tanto.
Por eso algunos se van. En el círculo de los
alumnos de 10 a 14 años hay unos ocho
muchachos; entre los aprendices y

estudiantes, unas diez personas. Son
números óptimos desde el punto de vista de
la seguridad.»

ORCUS nació en 1971 como un club
vocacional de la Unión Socialista de la
Juventud. De los cinco miembros creció
a un colectivo de 20—25 personas.
Al fundarse en 1980 la Asociación
Espeleológica Checa se convirtió en una de
sus organizaciones de base. Centró la
atención en los montes Beskydy.

«Cuando empezamos a explorar allí los
espacios subterráneos, se conocían sólo
cinco cuevas importantes; nosotros
descubrimos hasta hoy unas veinte más,
estudiamos su origen y génesis. No
presentan profundidades y dimensiones de
las cavernas cárnicas, pero en la categoría
del llamado pseudocarso figuran entre las

más grandes: Kněhyňská ocupa con sus
57,5 metros el séptimo lugar en el mundo;
Cyrilka, la más larga, alcanza 370 metros.»

Desde 1975 ayudan a los especialistas del
departamento de zoología del Instituto de
Historia y Geografía Regional de Olomouc
en la investigación de murciélagos, especie
en peligro de extinción.

«Nuestra tarea consistió en localizar sus
refugios invernales y contar a todos los
ejemplares. En los montes Beskydy,
Jeseníky y Oderské vrchy descubrimos
24 grutas y minas viejas las cuales fueron
declaradas formaciones naturales

Josef Wagner:

Na pozvání jedné ze zájmových organizací Komsomolu speleologického klubu v Simferopolu uskutečnili členové ZO SSM speleologického klubu ORCUS SOU ŽD Bohumín v měsících květnu a červnu již devátou společnou výzkumnou expediční výpravu do krasu v SSSR. Cílem této výpravy byl hřeben Čatyr Dag na Krymském poloostrově. Vedoucí výpravy Josef Wagner nezapomněl na naše čtenáře, a tak vám předkládáme jejich zážitky v několika pokračováních.

Je 22. května a z Bohumína vyjíždí speciálně upravený autobus s dvanácti účastníky výpravy a několika tunami materiálu. Před námi je více než 2000 kilometrů cest nekonečnými ukrajinskými rovinnami. Za volantem opět sedí Ivan Podhorný, bývalý řidič vozů formule II, který svým autobusem vezl takto expedici Orcusu mnohokrát. V dešti postupně projíždíme městy Lvov, Rovno, na obrovské rozložce rozestavený Kyjev, míjíme Charkov a do cíle nám zbývá snad 500 kilometrů, když třetí den jízdy se najednou za námi vychrlí olej a teplota motoru vyskočí na 100 °C.

Zastavujeme na krajnici a první pohled mechaniků na motor napovídá, že situace není dobrá. Nezbyvá, než v polních podmínkách demontovat motor. Vše nasvědčuje tomu, že jsou zadřeny válce. A to je havárie v autobusových dílnách na několik dní oprav. Po sundání hlavy z prvních dvou válců je situace jasná. Ucpaná vstřikovací tryska způsobila zastavení válce i pístu. A tak zahlušujeme první válec a pokračujeme dál o pět válců. A to vše v rekordních 6 hodinách opravy.

Se zpožděním dorážíme v úterý 26. května ke klubovně simferopolských speleologů. Příští den zabezpečujeme jak opravu našeho autobusu, tak domlouváme plán dalšího působení. Naši krymští přátelé mají hned spousty starostí. Není lehké sehnat zde náhradní válec a náhradní písty do motoru Škoda. Naštěstí v jedné z autoopraven mají zbylé části havarovaného kamiónu LIAZ a zbylé části motoru nám rádi přenechávají.

Večer se v klubovně koná velké setkání se všemi členy simferopolského klubu speleologů. Vždyť s mnohými se známe již devět let a strávili jsme s nimi v podzemí i na hřebenech ne jeden den. Nastávají chvíle vzpomínání na velké společné objevy i těžké chvíle při haváriích v podzemí. Setkání se účastní i předseda „rajkomu“ pro

a pod skalnatými svahy jejich obsah přemísťujeme na naše záda. I když každý z nás vynáší na hřeben více než 60 kilogramů, musíme výstup opakovat. S posledními paprsky zapadajícího slunce však na jihovýchodním okraji hřebene Čatyr Dag stojí náš základní tábor.

Příští den ráno, když začíná pracovní režim výpravy, teprve vidíme okolí tábora. Naše stany stojí pod skalním výběžkem na otevřeném platu. Lesní porost zůstal hluboko pod námi. Všude kolem,

rie jednoho z předních sovětských geomorfologů Dubljanského říká, že zde jiné propasti nemohou být. My jsme si dali za cíl dokázat opak.

Už první den se nám to daří. Dvěma skupinám se podařilo po lopotivém a namáhavém odstranění balvanů, sutí a hlin objevit dvě nové jeskyně. Dostaly pořadové označení A-1 a A-2. Hned po objevu jejich hloubku odhadujeme na 60 metrů. Systémy však vedou hlouběji, je nutno ale kopat v koncových bodech. A to byl úkol příštích dnů.

Benjaminci naší výpravy byli členové speleologického kroužku při SOU ŽDB, studenti a učni našeho okresu, kteří byli do výpravy nominováni za

sokono misty i 30 metrů, plného krápníků, drůz kalcitových krystalů, sintrových jezírek a bizardních tvarů heliktitů a exentřů. V jeskyni se zdržujeme mnoho hodin. Vše je nutno zdokumentovat a nafotit, abychom mohli po výstupu zavalit vchod balvanem.

Příští dny na hřebenu pokračují ve znamení objevů a dokumentace nových jeskyní a propastí. Zatímco dvě skupiny se snaží otvírovými pracemi proniknout do dalších jeskyní, naši nejzkušenější členové provádějí mapovací a dokumentační práce ve všech lokalitách. Objevujeme postupně 10 nových propastí a jeskyní a dokazujeme, že i zde jsou, neznámé podzemní prostory.

Ivan Podhorný při rekordní provizorní opravě motoru.

zájmové organizace při Komsomolu. Igor Gricaj, který nám ze široka vysvětluje nové metody práce v jejich organizaci. Jak sám říká, v Komsomolu pochopili, že jednou z hlavních cest, jak aktivizo-

vat mládež, je vycházet z jejich přirozených zájmů. A tak vznikají při Komsomolu mládežnické zájmové organizace jako například tato speleologická nebo potápěčská, vysokohorské turistiky, lyžování a další. Zde se mladí lidé sdružují a aktivně pracují — ne proto, že jim to někdo přikazuje, ale proto, že je to baví. A nejen to. Bylo rozhodnuto, že si mohou založit u státní banky svá konta a na svou činnost si vydělát.

A nás těší, že Igor Gricaj a Saša Kozlov (předseda speleologického klubu) říkají, že to vše dělájí po našem vzoru v Orcusu.

(Pokračování příště)

ostrovů sněhu, na jehož tajících okrajích vyrůstají pestrobarevné trsy jarních květů.

Při pohledu na členitou krasovou pustinu chápeme, proč zde může působit expedice pouze koncem jara. V zimě je zde totiž více než třímetrová vrstva sněhu a v létě ani kapka vody. Pouze vyprahlá tráva. A tak zde lze pobývat pouze koncem jara, kdy jako zdroj vody slouží tající snůh.

(Pokračování příště)

Otvírkové práce na platu Čatyr Dag

úspěšnou činnost v uplynulém roce. Z nich jsme vytvořili zvláštní družstvo a vytipovali dvě lokality, kde by otvírkovými pracemi mohli objevit nové jeskyně. V první z nich po celodenním úsilí Petr, Láda a Radim vytažili několik „kubíků“ kamení a balvanů, kříženého objevu však nedosáhli. Teprve třetí den v malé prohlubni plné sutí se jim podařilo proniknout do neznámé jeskyně A-5, našeho pátého objevu na platu.

(Pokračování příště)

Zbývají nám poslední dva dny pobytu na Krymském poloostrově. Ačkoli stále prší, rozhodujeme se navštívit město Bachčisaraj s jeho chánským palácem a známým skalním městem Čufut-Kale. A večer nastává rozloučení s našimi krymskými přáteli. Je stejné vřelé jako přijetí. Vedoucí obou organizací domlouvají spolupráci na příští léta. V květnu vítáme krymské speleology u nás a v červenci bude pokračovat náš výzkum v Krymském krasu. Tentokrát v systému Emine-Bojir-Chasar.

Třetího června ráno opět vše nakládáme do opraveného autobusu a po dvouhodinovém loučení vyjíždíme na cestu zpět.

KONEC

NUŠIÁDA 87

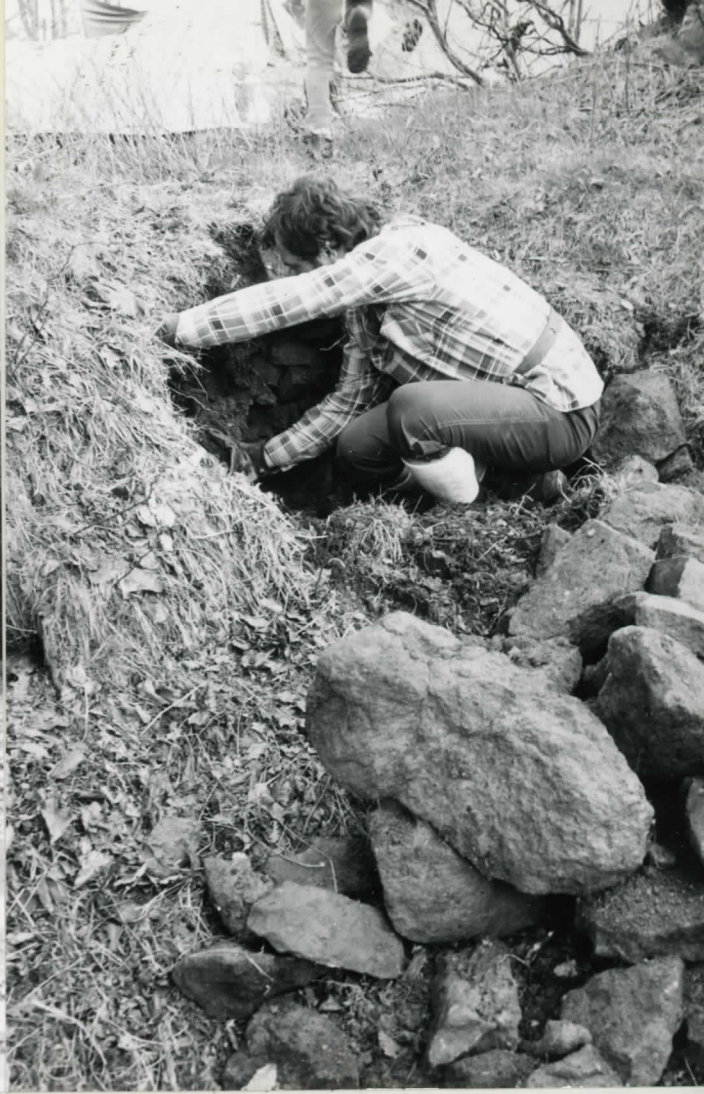
9.5. Jadrná
sobota
měsíce
května
a tedy
nastal
čas

Nušiáda

neboli Brontosaura
na Pustevnách. Letos po deváté míříme do centra Baskyd.
„Koňská“ už nejezdí a tak se spojujeme se svazky z SOU
ŽDB. A tak do gaza sedají Jura a Faldík a s nimi naše
omladina, s Vaškem uhánějí Ivana a jeho ratolesti,
do šKROZ Jana Pokorná ježí psia naše děti Papy a Faldík.
Přijeli Lubek z Bělsta a do jeho molucha se soukají
Jana a Papy. A odpoledne ještě přijíždí Eda s Karlem Sýko-
rou. Počasí se jeví slibné a tak „Nušiáda“ může začít.
Dnašek věnujeme radhošti. Omladina to bere od vrcholu a
my od Radegasta. A už u Radegasta máme 4 plné
pytle a Jura musí pro gaza. A tak hned promídem máme
všech 40 pytlů plných a kromě nich haldu kabelů a drátů.
Hřeben posbírá a vyčistěn a můžeme se věnovat i spaleologii.
Jura a Ivana vedou exkurzi našich ratolestí a pak pionýři od-
dílů Maroely do Cyrilky. Původně tam chtěli i Karol a Eda,
ale pak jsme usoudili, že Cyrilka ještě nemá dost šířky pro
jejich návštěvu. A tak až příštěm zaměťřasem. A večer byl táborák
zpěvy a Vaškory hry jako žoužalka pod.

10.5. Je krásný den a my míříme sbírat odpadky na turistickou
cestu Pustavny - Knáhyně - Čertův mlýn. A najednou odpadky.
Našli jsme i desítky nezasazených stromků z loňska - asi z akce
„Motýka“. A protože jsme našli i dva krompáčce - stromky
jsme i zasadili. Končíme sbírkou - balíme stany -
a jedeme do Bohumína.

Ahoj P. P.

POKADNĚ! DÍVAM SENA VÁS!

AU! UŽ DAS MĚ TO KOUSLO!

A HROMADA ODPADKŮ ROSTE

KRYM

87

KDY: 22.5-6.6

JAK: AUTOBUSEM

ČIL: PŮVODNÍ :
SKUTEČNÝ:

PLATO BABUGAN - KRYM
PLATO ČATYR-DAG - KRYM

KDO:

WAGNER J.
ŠUTTA V.
SÝKORA J.
MATOUŠEK V.
VLADYKA R.
MAZUR J.
PIECHOVIČ P.
KELNER R.
PODHORSKÝ V.
PODHORNÝ I.
WAGNEROVÁ J.
ROJKOVÁ I.

22.5 Je pátek a od rána balíme u klubovny autobusu. A dokonce se nám daří vyjet skoro mačias. Ve 13³⁰ opouštíme Bohumín a míříme do Těšína. Tu nás čeká první šok. Marně hledáme konec fronty aut. Jsme 286 vřadě a tak se na most dostáváme až ve 21⁰⁰. A to nebylo vše. Tady celnice zjistila, že Faldik má vylepený pouzra kolek za 25 Kčs (přes naše upozornění) a odmítla je vypustit z ČSSR. A tak chodil žebrať po dalších autech jestli nemá něčdo kolek navíc. Neměl - a tak to musel vyřešit náčelník protokdem. Pak zjistila celnice, že nám chybí kolek na soupisu materiálu. To zase zapoměl Jura. A aby to nebylo vše - chtěla ještě po Ivanovi souhlas KNV k výjezdu autobusu do zahraničí. A tak Papa měl co běhat a ukoočovat. Jako vždy utecal a my mohli vjet na PKR. Krátká zastávka (půlnocí) u Lubka na kávu a jedeme asi 15 km za Krakow, kde uocujeme.

23.5 Je 6⁰⁰ a naše "klamory" připravují první snídani. Prší a jak brzy na vlastní kůži poznáme mnoho měst je zalitých vodou. Do Tarnova rozy ani nepouštějí a musíme poobjízďe, stejně tak za Řešovem. Ale i na objízďe máš před jedním viaduktem chytila povodňová vlna a Ivan nestačil couvat autobusem před valčí se vodou. Stejně tak nestíhají obyvatelé ani vynést věci z domů a měli vodu skoro po stropy přízemí. Mnozí ani nestačili vyjet z garáže auty. Jedeme na další objезд a míříme na východ a voda zánami. Některé úseky silnic po našem příjezdu zaplazuje voda. Ale v poslední jsme na hranicích. Vše šlo lehce. Jediným problémem byl Ivanův autobus. Nemohli pochopit, že je soukromý a že nemáme servisní knížku. A tak jsme museli 3 hodiny čekat na souhlas z ústředí Sovtransu abychom dostali tabony na naftu. A tak konečně v 17⁰⁰ ruského času jedeme dál. Začalo nám "blbnout" naftové čerpadlo a tak co chvíli stojíme a opravujeme. Stále prší a Ivanovi se nejede nejlépe. Navíc má díru v kotníku (propákl mou autogenem) a tak má brzy chodidlo jak papuč. Vydržel jet do 02⁰⁰ hodin

24.5 Máme půlden zpoždění. Ráno se mechanici (Vášek, Jura, Zdeněk) vrhají pod autobus a nacházejí prasklinu na potrubí nad nádrží a pomocí ciny a propan-butanového varíče ji opravují. Ale i pak motor v kopcích vynechává. Ivan jede mířící a z 120 by mohl kňáknal ztráti. Míjíme Kyjev stále prší. A mavečer projždíme "maši" ztráti a musíme se 30 km vracet. Uvěřilme za Notalinem a jedeme dál. Jenže okolo půlnoci máš zastávu "milice" a přinutili nás spát na parkovišti.

25.5 Ústředíme ve 3³⁰ za svítání a míříme dál na jih. Ale za chvíli opět stojíme - v motoru zmizel olej a vypadá to vážně.

Babugan '87

V měsíci říjnu se v Praze uskutečnil IV. sjezd Socialistického svazu mládeže, Rada svazových organizací připravuje k této nejvýznamnější svazové události řadu akcí a iniciativ. K této aktivitě se připojila také ZO SSM speleologického klubu ORCUS při SOU ŽD Bohumín, která na počest konání IV. sjezdu SSM připravila společnou československo-sovětskou speleologickou výzkumnou expedici „Babugan 1987“.

Cílem této výpravy je výzkum krasového hřebene Babugan na Krymském poloostrově, který byl dosud přísnou rezervací, nebyl proto speleologicky zkoumán a je tedy bílým místem na mapě SSSR.

Proto zde společná expediční výprava, která se uskutečnila ve dnech 22. 5.—6. 6. 1987, bude zkoumat a dokumentovat krasové jevy, vyhledávat jeskynní systémy, s důrazem na možné zdroje podzemních vod, které jsou pro města Krymu životně důležité.

Výpravy se zúčastní celkem 11 bohumínských speleologů a není bez zajímavosti, že do tak významné expedice bylo také poprvé zařazeno 5 členů speleologického kroužku při ŽDB, učňů a studentů škol našeho okresu. Expedice se bude přepravovat autobusem, který pro tuto akci zapůjčil celozávodní výbor Svazarmu ŽD Bohumín. Již před odjezdem výpravy bylo jednohlasně všemi účastníky přijato, že největší nově objevený jeskynní systém ponese název „IV. sjezdu SSM“.

—IW—

CESTOU NÁS CHYTYLY: POVODNĚ

... AJAKO NORMÁLNĚ GO MOTORU ...

A TAK ŠEL JURA ALESPŇ VYNADAT VRÁNĀM PŘÍMO DO OČI.

Mechanici rozebrali motor a konstatují, že 1. plst a válec jsou propálené. Ucpala se vstřikovací tryska a tak ukápaná olejová maflo propadla pišt. Oprava trvá 12 hodin a děje se asi 90 km před Zaporožím. Další už jedeme pouze na 5 válců. Jedem se podařilo zaklusit. Dokopci proto jedeme krokem a proto ještě sundáváme sací potrubí ze 3. válce a hned je to lepší. U Malitopolu kde se cesta mění v kráterový porok Marsu dochází k poruše redukčního ventilu kompresoru. A tak další oprava. Jelikož stojíme v městě Falduk to nevydržel a vzal kolík, že koupí pivo. koupil - ale miko je najechtel pit. Do Simferopolu dorazíme před půlnocí.

26.5 Dopoledne tradičně hromadně „navštívíme“ baňu, abychom měli hygieně zadosť a začínáme vyřizovat vše k opravě autobusu. Tedy samozřejmě Saša. Na jedné zopraven se dovídáme, že tu mají díly z havarované Liarby a tak tam jedeme. Asketičtěji tam mají jeden blok motoru. Za chvíli je náš. Papu hned Saša vrhá zubarce (nebo celou cestu jej měl prasklý zub) a už se zdá být v pořádku - i to, že se na Babugan - do přísné rezervace dostaneme. A večer se koná velká uvertura hostina naklubovně. Přicházejí naši známí dádá Vasja, kausa, Saša. A pilo se už, nepot alkohol je tu velmi drahý a tak kde kdo a kdaco pdli. A mnozí dopadli špatně - třeba jako Misa šel pod páčů, kterého při cestě od nás lapila Milice - a tak měl ráno Saša opět práci. Nebylo to dobré a naši mladí se hned začekali s mladými z Krymu (kteří byli pěkně holohlaví, když jednou přišli na klubovnu z účesy Punk a Saša a dádá Vasja je ostrihali miškami na plech do kofa).

27.5 Dnes máme ve 12⁰⁰ odjet. Ale jak je to už zvykem neodjeli jsme. Naše registrace nebyla hotová - lude přišli dem a bez pasů nikam nemůžeme. A tak chodíme po městě, balíme materiál a večer jedeme do kina - na franc. komedii.

28.5 Já čtvrtek a my máme zpět naše pary a tak můžeme do terenu. Větší část odjíždí autobusem do Aluštj pod Babugan. Papa, Saša jedou dvěma mikrobusey s materiálem. Všichni se střetáváme v Aluště u správy rezervací a dovídáme se, že zde náčelník nemí a jako zástupce omičem neví a na Babugan nás nepustí. Marně Saša jezdil a telefonoval kde sedalo. Na Babugan nepojedeme. Rozhodáváme se proto pro náhradní řešení - Vrhni plato čtyř Dag. Zatím tu jsou známý snad 2 jestyně a expedice se zde neko mají nebo kůže je na hoře poušt a v zimě několik metrů sněhu. Takže snad budeme mít úspěch. A tak obrátíme auta do sedla, Angorskij pèrval. Odtud jedeme pěšky a auta s materiálem pojedou výše. Jenže to nebylo jednoduché. Rozmoklé, přilehlé cesty, plné Hájlečko listí. A tak každý vůz vyřídí těžké úsady

Mechanici rozebrali motor a konstatují, že t. plst a válec jsou propálené. Ucpala se vstřikovací tryska a tak ukápaná vajíčka maflo propadla píšť. Oprava trvá 12 hodin a děje se asi 90 km před Zaporožím. Další jedeme pouze na 5 válců. Jedense podařilo ztlumit. Dokopci proto jedeme krokem a proto ještě sundáváme sací potrubí ze 3 válců a hned je to lepší. U Malitopolu kde se cesta mění v kráterový poruč Marsu dodá se k poruše redukčního ventilu kompresoru. A tak další oprava. Velikou stojíme v městě Falduik to nevydržel a vzal kokleik, že koupí pivo. koupil - ale nikdo jej nechtěl pít. Do Simferopolu doradíme před půlnocí.

26.5 Dopoledne tradičně hromadně „navštívu jeme“ baňu, abych měli hygieně zadosť a začínáme vyřizovat vše k opravě autobusu. Tedy samozřejmě Saša. Na jedné z opraven se dovídáme, že tu mají díly z havarované Liarky a tak tam jedeme. Astecké tam mají jeden blok motoru. Za chvíli je náš. Pepu hned Saša vrhá zubarica (nebo celou cestu jej měl prasklý zub) a vše se zdá být v pořádku - i to, že se na Babugan - do přísné rezervace dostaneme. A večer se tamá velika užitoci hostina naklubovně. Přicházejí naši známí dádá Vasja, Iansa, Sona. A pilo se vše, nebot alkohol je tu velmi drahý a tak kde kdo a kde co pde. A mnozí dopadli špatně - třeba jako Misa šel pod páčů, kterého při cestě od nás lapila Milice - a tak měl ráno Saša opět práci. Nebylo to dobré a naši mladí se hned zúčili s mladými z Krymu (kteří byli pěkně holohlaví, když jednou přišli na klubovnu z účesy Punk a Saša a dádá Vasja je ostrihali mizkami na plech do kola).

27.5 Dnes máme ve 12⁰⁰ odjet. Ale jak je to už zvykem neodjeli jsme. Naše registrace nebyla hotová - lude přišli dem a bez pasů nikam nemůžeme. A tak chodíme po městě, balíme materiál a večer jedeme do kina - na franc. komedii.

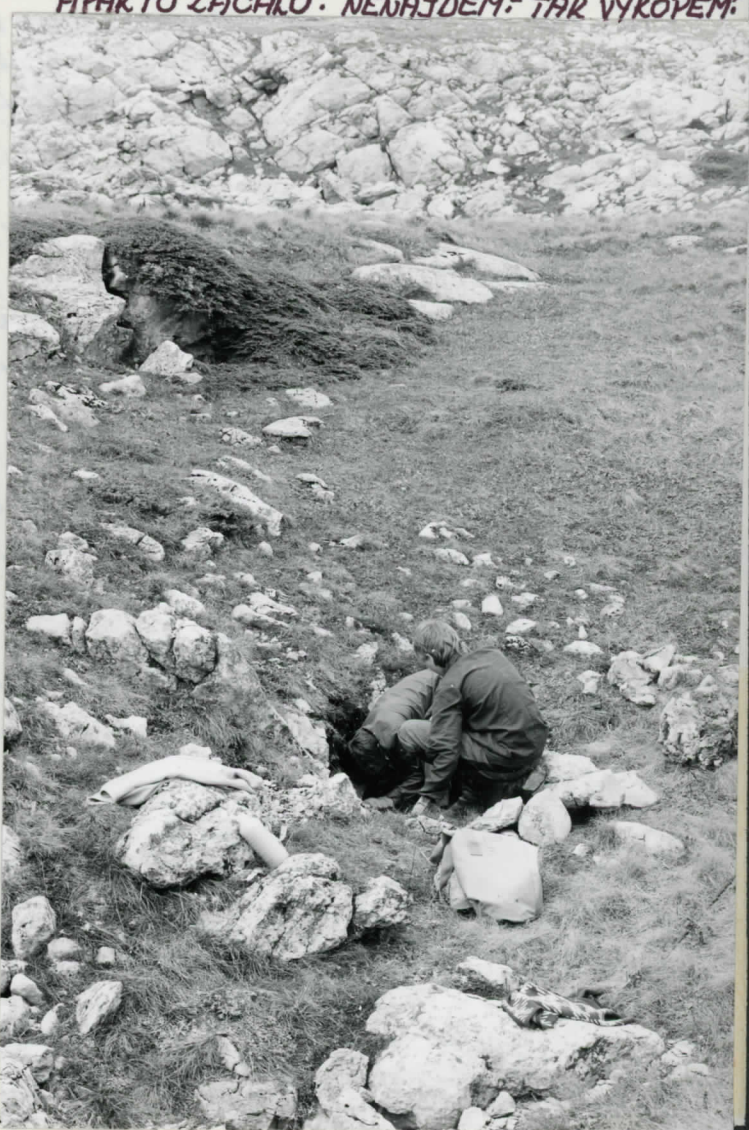
28.5 Ja čtvrtek a my máme zpět naše pasy a tak můžeme do terenu. Větší část odjíždí autobusem do Aluštý pod Babugan. Pepa, Saša jedou dvěmi mikrobuse s materiálem. Všichni se střetáváme v Aluště u správy rezervací a dovídáme se, že zde náčelník není a jako zástupce omičem navíá na Babugan nás nepustí. Marně Saša jezdit a telefonoval kde sedalo. Na Babugan nepojedeme. Rozhodáváme se proto pro náhradní řešení - Vrhim plato čtyř Dag. Zatím tu jsou známý snad 2 jestyně a expedice se zde neko mají nebo kůže je na hoře poust a v zimě několik metrů sněhu. Takže snad budeme mít úspěch. A tak obrácíme auta do sedla, Angorskij převal. Odtud jedeme pěšky a auta s materiálem pojedou výše. Jenže to nebylo jednoduché. Rozmoklé, přilehlé cesty, plná hlejtko listí. A tak každý vůz vyžádá těžké úsety

TU STÁL NAŠ ZÁKLADNÍ TÁBOR.

VODU? JEN ZE SNĚHU!

APAK TO ZAČALO! NENAJDEM? TAK VYKOPEM!

na několik pokusů. Chvillemi cesta zmizela úplně. Po půl hodině zmizel les a objevil se holý hřeben se štrapavými poli. Tady vozy končí. Barame vsachem materiál na zedra (každý více jak 60kg) a ostře vystupujeme pod vrchol Angar Burun 1540m, kde na platu v jezanom zvalkách zdrtků pod skalnatým vyběžkem budujeme tábor. Náš je jedenáct a simferopolců 8, vedených Sašou. Plato je už bez sněhu a pouze v zádrtích leží veliké sněhové jazyky. Náš vodní zdroj. Stromy zde již daleko nejsou, avšak uschlé trsy kláče a kouzelníku stáci, kvárent. Umavami večer brzy uleháme a dočista se ožívá pouze Faldikovo chrápmí.

29.5 Pracovní den. Dotardnu vyrábějí všichni. Dopoledne v táboře zůstává pouze Pepa s holčkama a budoují kuchyň, jídelnu ... Tavi smích a připravují nás k další činnosti. Na oběd se všichni vracejí do tábora a poměm začíná skutačno práce. Pracujeme v skupinách v různých částech hřebenu. Vášková skupina (Káča, Saša a 2 sověti) směřují přes Angar Burun do centra platu a nacházejí 3 jaskyně z nichž nejhlubší měla 20m. Skupina Jura, Radim, Zdenek objevují asi 300m od tábora malý otvor v zasněžené části zadrty a promkají do systému označenému A3 o celkové délce a hloubce - 60m. Na jeho dně však nacházejí kousek lana - důkaz, že zde nejsou prvním. Při další hloubení objevují spolu se sověty úzkou puklinu a její rozšířením se dostávají do nového systému ozn. A-1. Dosažené hloubky odhadují na 40m. Radima Jura spolu s Trimovou skupinou dále asi 500m od tábora objevují další jaskyni, ozn. A-2 a v ní dosahují hloubky - 30m.

Dopoledne se bere Pepa Radima a Pětu (naše mladá) a jdou pracovat do zadrty řady SV od tábora, nedaleko vrchovní stanice vlaku. Otvírají zadrty šachtici 1x1m do hloubky 4 metry. Takají 2m už i krajníky a sintry, ale po celodopoledním drině, se do volné prostoty nedostali.

A tak se večer všichni seřadují uohně a sdělují své výsledky. Jedno je jisté - jaskyně i přes teorii Dubljanského na vrchovním platu čtyř dagu jsou!

30.5 Dnešní den je krásný a patří ekursi do jaskyně Simferopolské na dolním Platu Čtyřdagu. Sestup km trval 2 hodiny. Úzký vstup však byl zavalen balvany a z nich největší měl víc jak 300kg. Jaskyně byla objevena v roce 1983 a patří kaskostepm a pokladnici sekundárních forem. A-bychem obři balvan dostali ze vstupní vertikály musíme porazit strom a pomocí něj se daří balvan vytáhnout, když jej jako balík přivazujeme do prostřed 8 metrů dlouhého kmenu a všichni jej pak i s balvanem zvedáme.

A VYKOPALI JSME: A-1 (-50m)

IVANA VE STAVU BEZTÍŽE

MĚŘÍME „A-1“

Vstup tvoří velmi úzký asi 14 m hluboký koryto, ve kterém postupně všichni mizíme. Na jeho dně je malý dóm 6x8 metru a v jeho nejmenším místě začíná krátká plazička ustíci do stropu dlouhého, vysokého dómu děleného mnohými mřížkami a kolem nimi krápníky a jednotlivé části. Délka dómu je více jak 100 m a výška 30 a více metrů. Začínáme prohlídku a fotodokumentaci jaskyně. A je se na co dívat. Několik symetrických štítů připomínajících slunce, luhaté trsy kalcitových krystalů, množství krápníků nejrůznějších tvarů a velikostí. A to nejzajímavější. Krystalové formy a tvary známé dosud pouze ze sádrovcových jaskyní. Tvary listů květů - dlouhé až 40 cm! Naskutečně.

Fotíme až do úplného vyčerpání blasku. Pak vše balíme, začínáme výstup na povrch. Pro některé se stal výstup dělnou porodem a museli být na povrch vytaženi za ruce. Pro staré kozaky Vaška a Papu, to byla pouze lahůčka. Zato Radim mladší "umřel". Malá svačina a začínáme výstup na vrchmí plató, které se v dolce tyčí jako stěna. Bylo obdivuhodné, jak se se "starými psy" Papou a Vaškem držela Ivana. Za to mladi....

A veter byl ohaň a kytara...

31.5 Dnes je opět den pracovní. Nad hlavami visí mraky, které navěští nic dobrého, ale jdeme doterénu.

Dopoledne se soustřeďuje pozornost na objevnou úlohu A-1. Zatímco sověti ji prolomují Papa - Vašek a Ivana provádějí topografickou a fotografickou dokumentaci. Mapy jsou hotovy a sovětům se nedaří promítnout do vertikály, kam padají uhazované kamany.

A tak jim Papa a Vašek ukazují jak nato.

V tomtož čase skupina mladých Pěta - Radim - Jena otvírají zdrt asi 300 metrů SZ nad táborem a daří se jim promítnout do systému A-5 hlubokého asi 30-40 metrů.

Skupina Jura, Radim a Zdeněk si bali jídlo na celý den a vyrážejí na explorační SV hrany vrchmí plató.

A daří se jim objevit 3 propasti z nichž nejhlubší má 30 m.

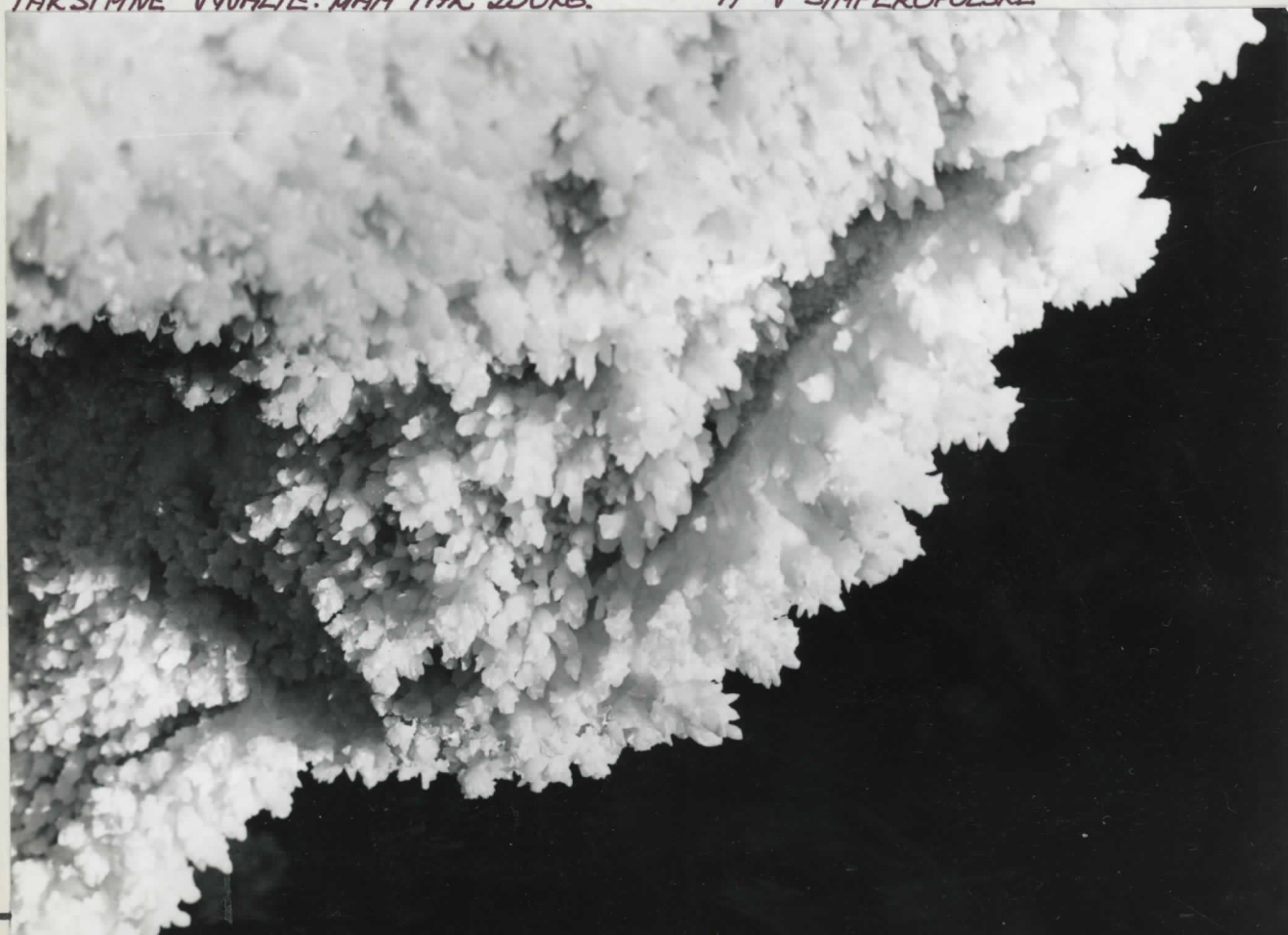
Odpoledne se ještě více zamračilo a hlavní úkol byl vyčistit vstup A-5 od volných balvanů. A nebylo jich málo. Proto se spojují všichni. Lanem vytažíme několikaset kilogramové balvany - a ty se kterými nakneme rozbití Vašek jako Herkules "bolším lomem" mladám na šterk. Brzy je nad vstupem do A-5 halda balvanů a dokumentace a proloňgace v ní může začít. Zdrovaň stím začíná na hrábeni přest.

My v A-5 mapujeme a sádva skupina s Vaškem který by snad dnes rozbil i Everest otvírají malou puklinu na protější antiklinále, ze které vane silný průvan.

CHCETE DO SIMFEROPOLSKÉ?
TAK SIMNĚ VYVAĽTE. MÁM TAK 250KG.

A V SIMFEROPOLSKÉ!

S příchodem večerem narůstá také dešť a když se scházíme večer všichni v tábore laže. Dešť brzy vyplavil sáňov stán a tak se stahuje do našeho šapita. A u nás také vaříme druhou večeři. Alija celou noc.

1.6. Prší i ráno a i my zjišťujeme, že naše útočné stany jsou od podlahy promočeny. Okolo 9 hodin dešť ustává a my v mlze můžeme vše rychle balit. Zmoklé těžké stany, lana atd. si nakládáme na zdá (málokdo mohl sám se svým nakladem vstát s zámě) a pomalu scházíme do Angarského průmyslu. Tady nachdáváme všechny naklady, Vaška i Papu a opět trolejbusem cestujeme do Simferopolu. Končím po 5 dnech můžeme v barze seba smýt balno a špinu.

Zatímco my působili na čtyř-Dagu v Simferopolu nezahledal ani Ivan. Makal na motoru autobusu dešť - neděšť.

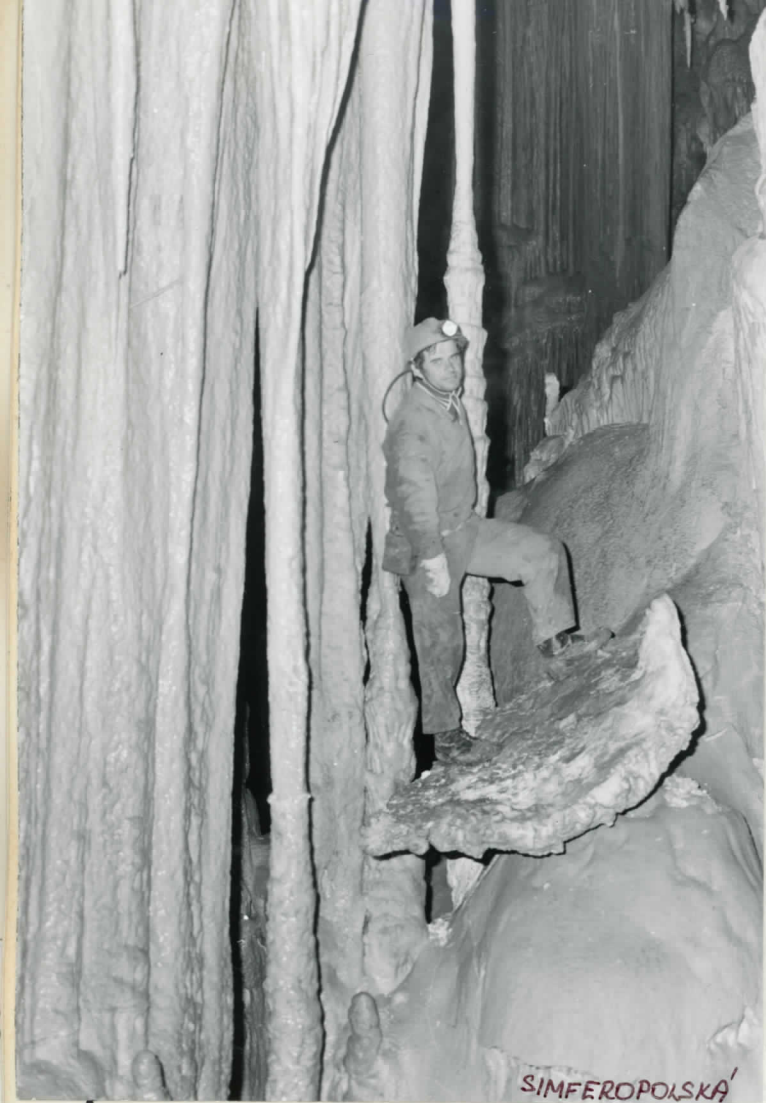
A tak jak mu vždy mohly čnely zpod autobusu, lehl do prsu pěkně vymáchaný dešť. Ale motor udělal. Jenže zjistil další nebezpečí: medvěd Vašek, který utahoval šrouby hlava motoru stačil jedem zcela přetroutit a dva načít. Jak dojedem - to se uvidí!

A co večer? Kultura. A tak naše strádání generace - holky Radim, Jura, Zdenek vyrazili na diskotéku. Jenže než se stačili usadit - už skončila! Tak přistě

2.6 Opět prší. I v Simferopolu. A tak Vašek vede všechny na exkursi do Bachčisaraje. Papa mezitím vyřizuje se sáňou nezbytné formality ke spolupráci na rok 1988.

OBJEV "A5"

SIMFEROPOLSKÁ

A OTVÍRÁME "A5"

"A-5"

A večer nastáva' odpočít
 loutčami. A to nemá nikdy
 lehké. Mluví se o všem.
 Mladí se hrdobají s krym-
 skými holohlavými
 "metalisty" (ty pro
 výstrahu ostríhal
 Saša a drado (baja)
 co je lepší "Dapacha"
 či Metal.

Vašak ostříhuje zpěvem
 Ivě od Šampusu rudne
 nos ...

3.6 Je tučas dan odjezdu. Nikomu se nechce. Původně jsme stanovili
 odjezd na 12⁰⁰ - a ještě ve 15⁰⁰ se loučeme před klubovnou.
 Pak užake Ivan houká a jedeme na sever. Až se zaporoší.
 Ivan autobus nečene. Šetril motor.

4.6 Jedeme dle. Počasí je špatné ale Ivan je ve formě.
 Najíždí vika jak 1000km až asi 100km před krov.

5.6 Kromě toho že jsme Petič opustili na rumpále do výškle
 asi 10m hluboké studny po spadlé věci a že jsme
 kmitce postavili ve zvoně a že opět leže - se nic
 neděje. Opělnoci jsme uduška a okolo 03⁰⁰
 na hrani. A tam jsme čekali do rána. Něže by byla
 fronta. Prostě si nads nikdo nevíšmal. Ale to už
 jsme byli doma.

Ahoj [Signature]

LOUČENÍ - TO ZVLÁDÍ I MLADÍ! -

.. A PAN ŠOFÉR HOUKÁ ...

.. A MY JSME NA CESTU PŘIPRAVENI

JAK JSME POMÁHALI EVROPSKÉ BEZPEČNOSTI

červen
červen

Vše začalo dopisem našeho přítele

Ing. Dvořáčka

"Potřebujeme najít vhodný podzemní objekt
pro umístění seismické stanice"

A pak jsme se dozvěděli vta. VČSSR jako úkrode
evropské zemi má být umístěn jeden superdrahý
seismograf, začleněný do celoevropské sítě, který
by byl jedním z bodů k měření a sledování
jaderných výbuchů na zemětřivě. A tento projekt
dostal za úkol právě Ing. Dvořáček, který si hned
vzpoměl na nás a naše podzemní lokality.
A tak jsme začali měřit. Tozn. úroveň seismické-
hošumy, sledovat, zda o lokality bude možné
spojení na lysou horu, zda je k ní dojezd....
Nejdrívě Vášek a Pepa spustili "seismology"
do bunkru u Hlučína (ti byli rádi, že vyjeli
na horu) a pak se Pepa s nimi vydal na
any do Jeseníků a Oder. Proměřili vše a zjistili
že nejlepší to je co nejdále od Ostravy!
A kde ho bude umístěno? Uvidíme!

SEISMOLOGOVĚ PŘI MĚŘENÍ SEISMICKÉHO ŠUMU

NOVÉ DÍRY NA ČERTÁKU

2.8

Je čas opět se věnovat našim
Baskydim a tak Dežo, Jarka, Ivo, Pepa, Jura vyžádají
na Pustevny a odtud berou směr Čertův mlýn. Nejdříve
máší partie hrábemi stranou prohlubni - tady však flys
přechází v konglomeráty - a jeskyňě tu nejsou. A tak jako
džungli malim a kapradim se probíjíme na čerták.
Na vrcholu u čertova stole zahájíme explorači. První upadá
do nové díry Dežo, přímo do pukliny ve velkém bloku. Nová
díra má délku asi 6m. Pak rozvrtnáme cosead. A opět
Dežo prokopává v nízké plaziuce edval a proniká do míste
asi 10m dlouhé rozsedlinové jeskyňě. Druhý dnuší objem
„Bagrujeme“ pak ještě mnoho hodim ale marně. A tak
se vrháme raději na koberec borůvek.

8.8 Jedeme na čerták znovu. Vašek, Pepa, Jana, Jura
Ivana. Tentokrátě ma 2 dny. Tomu také odpovídá náš
náklad na zádech. A turisti jen udiveně koukají, proč
mám čouhají z batohu krampáče, lopaty a kladiva. „Asi
je na hoře zlato.“ slyšíme a violíme jak davy berou
směr Čertův mlýn. V dobré kondici míjíme šňůry turistů
a dosahujeme „čerták“. Na vrcholu rozbijíme tábor -
tedy stavíme jeden prohmý stan (neboť ostatní máme
v opravě) a pouštíme se do kopání. Rozkopáváme
kdejakou skulinu a sdejaké spóry vzniká dvou metro
vá studna - marně. A tak lopatu máme večer za
sber borůvek. Těch tu je víc jak děr.

9.8 Dopolodne mapujeme všechny jeskyňky na čertáku
a odpoledne scházíme k čertově díře a pokračujeme
v kopání. Tu se nám daří lépe. Pronikáme do neznámých
zap. partií, které však hrozí zřícením. Takže přistě!

BUDE NOVA DĚRA ?

V POLSKÝCH TATRÁCH

19
-
23.
8

19.8 V nezvyklém složení: Papa, Vašák, Petr, Lada, Jana, Gary, Eda a otec a syn Macurovi

miříme opět zas jednou do P.R.

Najdříve sarmozřejmě

k Lubkovi a smím pak na proklidku

Bialsko Białej. Zjistili jsme, že setu od naší poslední návštěvy jsme rozměřili a tak příští den můžeme do té doby

20.8 Ráno vyžijeme do Zakopaného. A nemít Lada „sráčku“ cesta by nám uběhla bez kulturních vložek. Rychle si ještě odpoledne proklidíme město a jeho zajímavosti a jedeme kústi Miantuszej doliny, kde naši kolegové mají svou základnu. Kúdivu našemu i Lubka zjistujeme, že ne zde již kdosi za bydlel. Prý 3 dívky. A tak tam běžíme. Ale stejně rychle jsme zas běželi pryč. Tak sádnm nelibitu.

21.8 Ráno vyrazíme na celodenní túru směr Czerwona wiarcho. Aby to bylo zajímavější to bereme přes kaňon „Wanwoz Krakow“, kde je vstup přísně zakázán. My jsme ale česí - a polský číst neumíme - a lubek-ten špatně vidí! Kaňon byl mádherný. Místy i staroekyjimi terény. Na poledne dosahujeme jeskyně „zimna“, která je celoročně zakladněna a z ní vystupujeme na Krasamicu. Dole to bereme přes „kobyłarz“ a končíme u „Harnasia“ kde měli pouze zkažené sodovky.

22.8 Dnesek - to je návštěva Krakowa Wawelu, starého města - a pak opět domů. Ahg

83

POHLED NA ZÁVĚR KANONU KRAKOW
A TO JE SIEVONT A POD NÍM ZAKOPANE

DO TŘETICE DO KREMNIČE

3.10

Tentokrátě jedeme do Kremnice mezi-měrodní. Vašek Jura, Papa-akubak. Samozřejmě se ráno zastavujeme v čadci a zastihujeme Miru Raicha samozřejmě u vyšivání. Toho opravdu to manželství toledně zbledlo. A jak říká, radši si nastěhuje. My také ně a tak jedeme dle. Udolunás čeká první překvapení. Zakaz vjezdu a zdvora. A tak parkujeme u jedné malé stoly (kde pty ještě před 15 lety byla hospoda) nad posledním domkem. Budojeme „zakladní tábor“ a jedeme na to. Sestup první sachtou a do spodních pater tentokrátě volíme cestu jinou s vertikde, kde tak moc neteče voda. A samozřejmě vldčeme pětimateový žebřík. Až do „Aragonitového domu“, kde nám krásné formy ma stropě nedají spát. A tak je postupně likvidujeme do krabic. A nebyť početných urazů Vaška (největve mu hodje faisl nahlavu Jura, pak se praštil do ruky sám) šloby vše normálně. A tak navrácer jedeme opět na horu. Ustupní vertikály zjišťujeme, že nám někdo vytáhl jedno lano a lubkovi ukrad petla a úvar. A v táboře dokonce nám někdo vypustil navolze 2 kola. Pty tu bylo VB, pravi majitelé domku a přjčují nám pumpu na kolo. A tak jsme si mtkli. Za chvíli tu byli VB opět. Co tu chceme a kdo nás tu pustil. A tak Papa vytáhl výslední Oruse a už byli naši kamarádi.

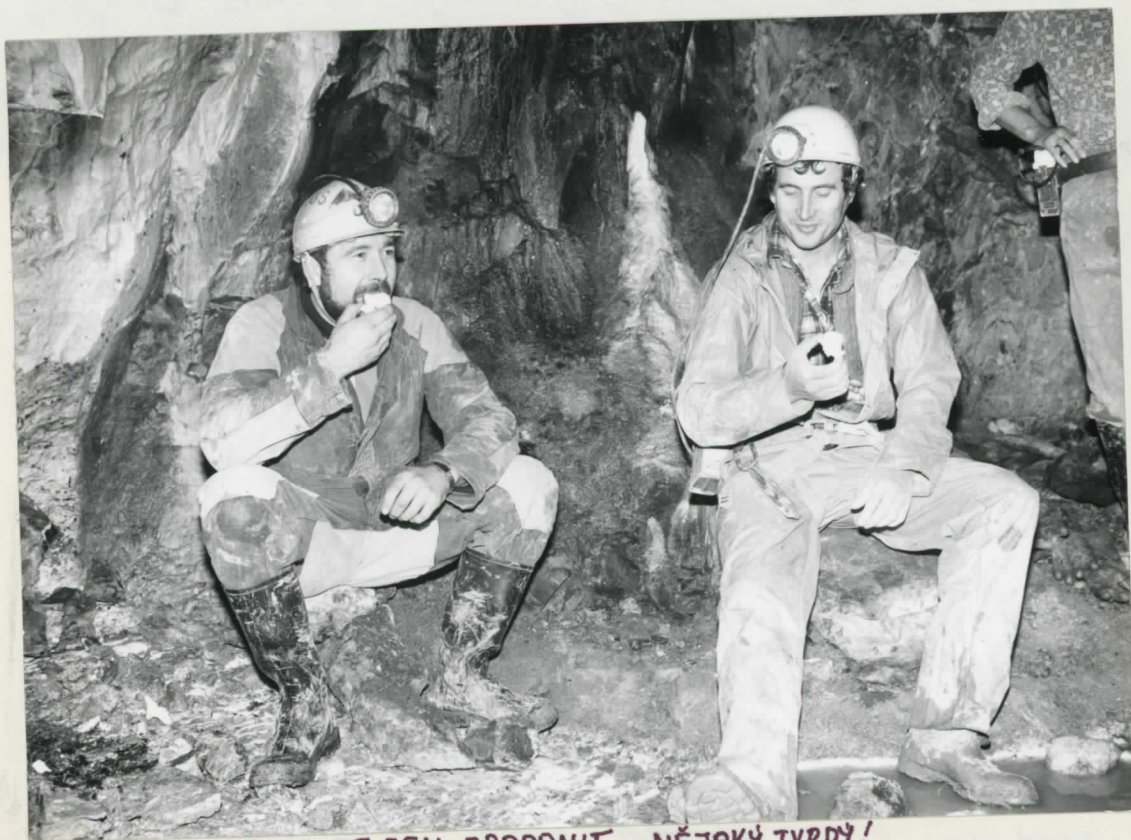
4.10 Dnes už jde do dolu jen lubak a Vašek a my chystáme vše na odjezd. A nakonec nám pravi majiteléka chakupy, že ty kola i zmizemí věci mají na svědomí z VB. A tak jedeme dle maarkurze po Slovensku a savigdíme lubka až na Sulo. A pak opět na Bohumla.

NA SÚLOVĚ

JAKO NAŠI PŘEDKOVÉ ...

LETOS JE TEN ARAGONIT NĚJAKÝ TVRDÝ!

DALŠÍ DÍLY DO "ČERTY"

3.10
11.10
1987

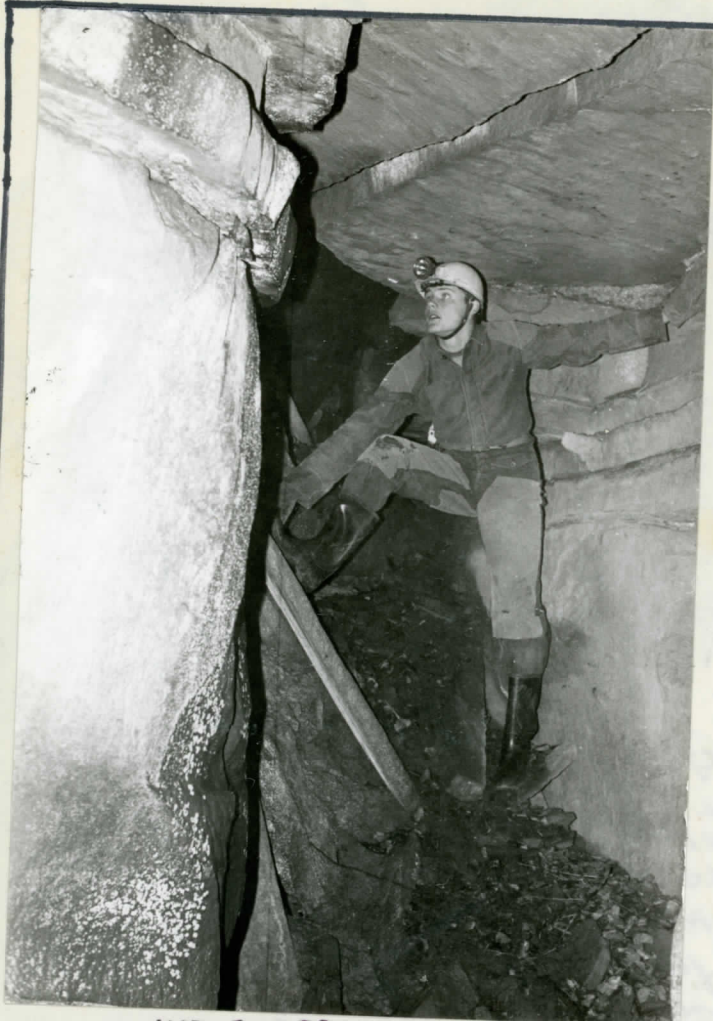

3.10 Na Čerták vyrazili
maší mladi.

Radim, Pěta a Lada.

kopat. Jenže kopali úplně
zinde a úplně slabě a tak toho moc nevykopali.

11.10 Po nich nastupuje skupina starších. Dnes na Čerták
vyrazili Pepa, Jana, Ivana, Zdenek (jenž přímo od volantu
obrněného transporteru usedl za řáza), Vláďa a Lada.
Cesta začala v Bohumíně a mdlem skončila ve Urbici - kde se
mdm zasekla „trojka“ v převodovce. Po hodině se mdm
to podařilo opravit a vyrazili jsme dle. Už bez poruchy.
Obložení krompáčů, kbeliky atd. dosahuje me Čertovy
díry a začí mdme kopat. Nakonci terén mlho propadnutí,
kde kopal před městem vášek - Lada se Zdenkem za
hodinu pronikají do podzemní dutiny. Čtyři metry a konec.
V „Čertáku“ Pepa uvolňuje koldu sítí a bloká a otvírá
přílež do nové pukliny. Kousek nad tím se to také
dará „babské“ skupině. Tady opět nějaké objevy.

VSTUPNÍ PROSTOR V ČERTÁKU

19.10

-
28.10

SMUTNÁ MISE V ITÁLII

Maště 15. října byli Láďa, Pepa, Jana a Vašek
připraveni odjet na expedici do Itálie
na Monte Canin. Ale pak to přišlo.
Ve čtvrtak přišla z Itálie z Monte Caninu a se systému
M. Gortani na smutnější zpráva: Tři českí speleologové
zahynuli v této jeskyni a italská záchraná speleo-
logická služba se snaží vyprostit jejich těla.

Atak ve čtvrtak byl náš výjezd do Itálie zastaven a my se
začali připravovat na náhradní cestu do krasu PLR.
Jenže... U sobotu odpoledne přišel pokyn z MK ČSR, aby
Pepa sedl do letadla a jel na Monte Canin. Bez auta by
tam byl zas odkázaný na italy. A tak navozer přišel no-
vy pokyn: vavlaška jedte tam autem. A cíl?

Pomoci čtyřem zbylým členům výpravy, sepsat protokoly,
získat objektivní informace o příčině nehody a to hlavně
využít zdatnosti speleologů z Terstu a pokusit se o maxi-
mální úlevy ve finanční záchraně akce pro Českou stranu.

A jak došlo k havárii?

Když bylo útočné družstvo v podzemí na hoře dlouho a hodně
přšelo. Při návratu trojice ze dna asi v hloubce -500 m
ve vertikále -118 m vystupoval Jarda Musil. Asi 30 m nad
dnem je však naladě zasáhl náhlý proud vod,
zřejmě i s kameny. Jeden z nich jej zasáhl a shodil
mu přilbu. Jarek byl asi omráčen a nemohl nahoru.
Tak se mu na pomoc vydal Pešek. Přátel z něj připnul
smyčkou na úvar a chtěl jej táhnout nahoru (první
chyba - měl snížit hned dolů). Asi nemohl také a tak
vystoupil s pomocí i Nygrýn. Když vše bylo asi marné
chtěl jet zpět na petzlu. Jenže zabítkoval se na
Poamě, který si před sjezdem navypnul - a zůstal tam
také. Tak je naši všechny tři viset v mohutném
vodopádu asi 30 m nad zemí.

Čest jejich památce. ✓

V NORINBERKU NA RYNKU

Nehoda speleologů

PRAHA (čtk). Začátkem října odcestovala do vysokohorské oblasti Monte Canin v severní Itálii expedice organizovaná Českou speleologickou společností, aby se na pozvání italské strany podílela na průzkumu propastovité jeskyně Michele Gortani, zatím známé do hloubky 980 metrů. V průběhu několikadenní práce v podzemí neobyčejně silné deště, které tuto oblast postihly, způsobily nečekané přívaly vody nesoucí s sebou i kameny a suť. V tomto přívalu zahynuli tři členové expedice, Jaromír Musil z Blanska, Zdeněk Nigrin z Chocně a Miroslav Pešek z Pacova. Jejich těla byla nalezena italskou speleologickou záchrannou službou v hloubce kolem 450 m pod vodoпадem v jedné z četných šachet této jeskyně. Vyprošťovací práce byly zpomaleny trvajícím záplavami v jeskyni. Česká speleologická společnost udržuje se zbývajícími členy expedice i s italskou záchrannou službou stálý kontakt a vysílala na místo neštěstí své zástupce.

Při exkurzi našich speleologů v jeskyních Krymského kraje SSSR.

Foto: Josef Wag

O činnosti členů speleologického klubu Orcus jste si mohli přečíst v jednom z lednových čísel Tempa. Jak známo, "cusáci" objevili v Beskydách nové jeskyně. Snímek Josefa Wagnera zachytil jednoho z členů klubu při průniku do nové jeskyně.

ZÁCHRANKA V JAVOŘIČKU

20.11. Papa přímo z Prahy, Vašek, Ivana, Radim, Pěť a Lída z Bohumína se scházíme na vyklášené záchrance u Robinzona a s námi záchranáři severní Moravy a za Jiřím Světou Cigánkem se svým družstvem. Původně měla záchranka začít již v pátek v noci - ale nezačala. Zkazila ji nově namožená bedka u Mildy. Atak jsme jeři na Březinu pouze vše domluvit a pak všichni na bedku

21.11. Aby den nějak začal vykazujeme Mildu náčelníka záchranné služby a postale a přemístujeme se do Javoříčských jeskyní. Hned jak zraněného dopravili na dno jedné zčásti vrhají se za ním tři záchranná družstva z nichž 2 vede Vašek. Na instalovat lanovky, kladky - a raněný se nestačil divit jak rychle stoupal ver. De 14⁰⁰ byl již nahore. Skoda, že to nestačil i pozorovat náčelník Mildy, který další lidi zaměstnal vytahováním kompresoru z Javoříčských jeskyní. A co naši ostatní? Radim byl ve III. družstvu, Papa oše pozoroval a Ivanu, Lídu a Pěťu poslal do Hlinitých jeskyní. Ti je samozřejmě našli a 3 hodiny ložili úplně jinde.

22.11. Neboť se po záchrance schylovalo k další bedce sedli jsme do aut a zamířili na Bohumín a tu jsme celou neděli cvičili na našem trasaždu.

Příklad pro všechny

★ Stejně jako ostatní svazácké organizace bilancovali na sklonku uplynulého roku výsledky své činnosti také členové ZO SSM speleologického klubu ORCUS středního odborného učiliště našeho podniku. Jako již mnohokrát za svou šestnáctiletou existenci mohli říci, že se jim práce dařila jak na poli zájmovém, tak i v ostatních oblastech svazáckého života ★

Jednou z nejpříkladnějších je spolupráce s PO SSM. Nejenže mládežníci vedou zájmový kroužek speleologie při Domě mládeže v Bohumíně a speleologický kroužek při SOU ZD Bohumín, ale činnost těchto kroužků také komplexně finančně a materiálně zabezpečují. Pro pionýry okresu Karviná připravili i některé akce, jako 8. ročník celookresní soutěže o ochraně životního prostředí „Co Brontosaurus nevěděl“, sraz pionýrů na Pustevnách spojený s vyčištěním hřebene Pustevna a Radhoště, exkurze do jeskyní Beskyd, řadu přednášek, minivýcvik pionýrů v horolezecké technice na pionýrských táborech a další.

Rozvíjela se i činnost v oblasti pracovní iniciativy. Zde často využívali své speleoalpinistické techniky i dovednosti při takových výškových pracích, jako natěry střech a štítů v Mrazírnách, n. p., Bohumín, odstranění havárie výškového potrubí na Dole J. Šverma v Ostravě a dalších. Na takovýchto výškových pracích odpracovali více než 2000 hodin. Svazáci Orcusu převzali také patronát nad čistotou hřebenu Pustevna a Radhoště, Kněhyně a turistických cest této oblasti. Na jaře minulého ro-

ku, jako již mnohokrát předtím, zde vyčistili od odpadků více než 30 km turistických cest, 60 hektarů plání a řadu horských pramenů. Vlastní činností stále vylepšují základnu s klubovnamy, dílnami, cvičným alpinistickým trenážerem. O aktivitě v této oblasti hovoří skutečnost, že každý člen odpracoval v loňském roce v průměru 250 brigádnických hodin pro svou ZO SSM.

Nezaostávali ani v oblasti kulturní a sportovní. Pro své členy i další svazácké organizace připravili řadu zimních přechodů na běžkách, horolezecký výcvik, diskotéku na ledě, hudební soutěže s videotékou, diskotéky pro svazáky ze SOU v Bohumíně, připravili výstavu fotografií o své činnosti v Domě družby v Bohumíně. Tradicí se stávají společné silvestrovské večery.

Stejně aktivní a pestrá byla i činnost v hlavní oblasti speleologie. Hlavním úkolem, který si svazáci Orcusu na sebe vzali, je komplexní výzkum pseudokrasových jeskyní a jevů v Beskydách. I v loňském roce dosáhli dalších úspěchů. Na Čertově mlýně otvirkovými pracemi objevili 3 menší jeskyně a nové partie systému Čertova díra. Při těchto pracích

odpracovali v terénu téměř 650 hodin.

Dalším úkolem, který zabezpečují, je výzkum a ochrana podzemních lokalit jako zimovišť u nás přísně chráněných netopýrů. Již více než 10 let sledují zimující netopýry v jeskyních Beskyd a opuštěných důlních dílech Oderských vrchů a Jeseníků. Podařilo se jim nejen objevit největší zimoviště netopýrů na severní Moravě, ale také tato stará důlní díla vyhlásit za chráněné přírodní výtvoř. Při takovýchto pracích strávili v terénu 17 dní.

Pro své dobré jméno a vysokou odbornost byli v minulém roce přizváni i k dalším odborným úkolům, jako výzkum podzemí bunkrů na Opavsku pro připravované muzeum, nebo k výpomoci vyhledávání podzemních objektů pro budování stanice evropské seizmické sítě na našem území.

Stále aktivnější činností je zahraniční spolupráce. V uplynulém roce uzavřeli svazáci družební smlouvu s mladými speleology z Bielska-Bialé z PLR o společném výzkumu jeskyní Moravských a Polských Beskyd a družební dohodu s komsomolskou zájmovou speleologickou organizací ze Simferopolu v SSSR. V rámci těchto dohod proběhlo několik společných výzkumných akcí v Beskydách a Tatrách a hlavní akce speleologická expedice Krym '87. Při této expedici na hřeben Čatyr-Dag společně se sovětskými speleology byl nejen poprvé podrobně prozkoumán rajón Krymských hor, ale také bylo objeveno 10 nových jeskyní a propastí.

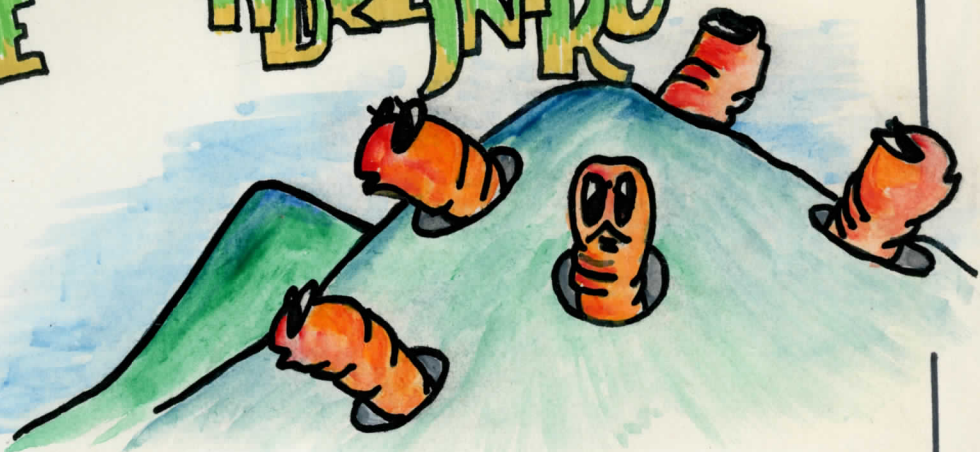
Velmi úzká je také spolupráce se speleology Itálie, Švédska, Španělska, NSR, rozvíjí se spolupráce se speleology Číny, Norska a dalších zemí. O úrovni této spolupráce hovoří také návštěva zástupců italských a švédských speleologů v Bohumíně na konci minulého roku. O vysoké kvalitě a jméne organizace ZO SSM Orcus svědčí i skutečnost, že smrtelné havárie českých speleologů v jeskyních Itálie na podzim minulého roku byli ministerstvem kultury ČSR vysláni k řešení této havárie právě zástupci této organizace.

A co plánují na tento rok? Opět celou řadu zajímavých a netradičních akcí. První slet čarodějnic, pro pionýry akcí Vzhůru do hlubin a další ročník soutěže Co Brontosaurus nevěděl, diskotéky na ledě, přijetí sovětských speleologů. A z oblasti zahraniční spolupráce pak těmi hlavními bude expedice Čatyr-Dag '88 do krasu v SSSR a expedice TROMS '88, která bude poprvé na pozvání norských speleologů směřovat za polární kruh k výzkumu severského vysokohorského krasu.

Josef Wagner

BUDE V ONDŘEJNÍKU?

28-29.11

Nejdříve jsme

na Ondřejník vyrazili

k průzkumné akci společně s ČUV SSM. Tam zavítali
tedy nachatu ŽDB již v pátek a hned bylo veselo.
Vášek, Jano, Pápa a v sobotu se přidali mladi, Ivana,
Jura a bylo ještě veselěji

Dopoledne hry pro ratolesti radin v nichž excelovali

Šattovi i Wagnerovi potomci a odpoledne naše

mládež vyrazila do terénu. Přímou nohobanu

objevili mězáký hluboký zvrst a tam prý něco

musí být. "Hned přistě seto musí rozkopat"
pravili mladi když uslnali a ještě unoci se jim
rdálo o všech dírách světa. Zato staří, ti se bavili
opět do rána. "Kolektiv se musí utužovat" pravili
a utužovali jež

5.12 To přistě na Ondřejníku bylo hned za týden.

Atak Jura, Pápa, Radim, Peťa, Lada vyrazili

k Beskydám. Nejdříve chtěli vyjet až k chatě

ale jak uviděli tu ledovou "sklínku" nasilnici

tak stoněli hodně dole. Atak se šlo pěšky. Všem

dobře - jen Pápovi ne - neboť mu prý kdosi ukradl

pohory a on šel v botaskách. Spřibývající

výškové přibývalo isněku i vody a ledu v pepavých

botaskách. Konečně na vrcholu u malezeného

sdortu a mladi se chopili krompáčů. Marně.

Nikam to nevedlo. A tak je Pápa zavedl

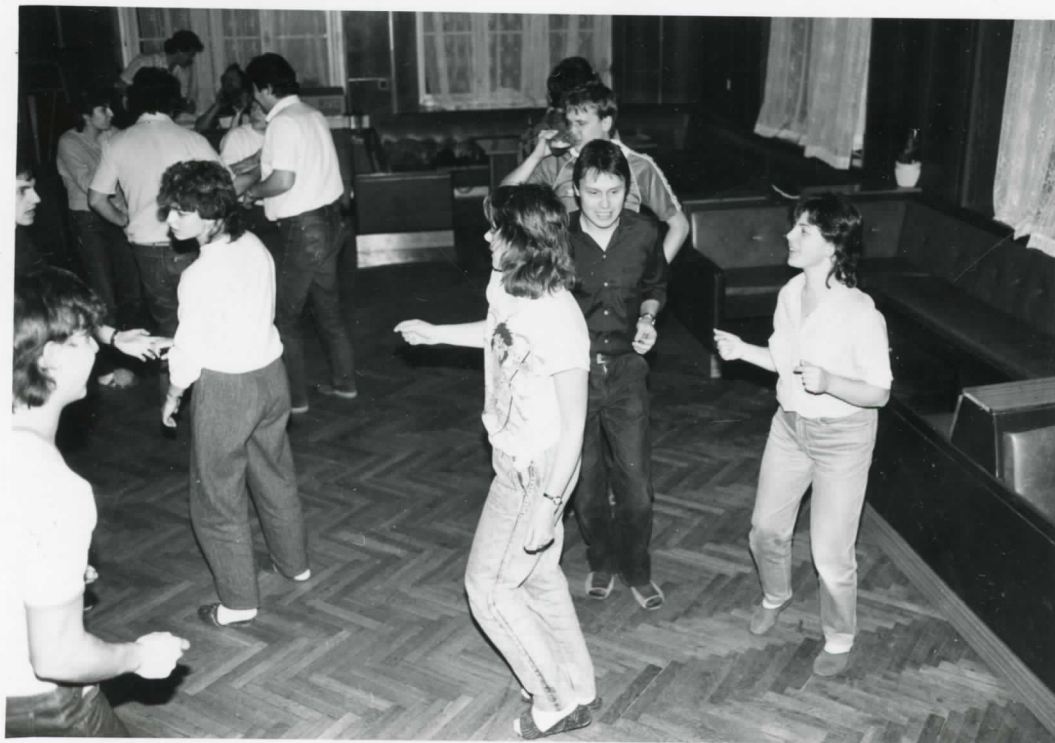
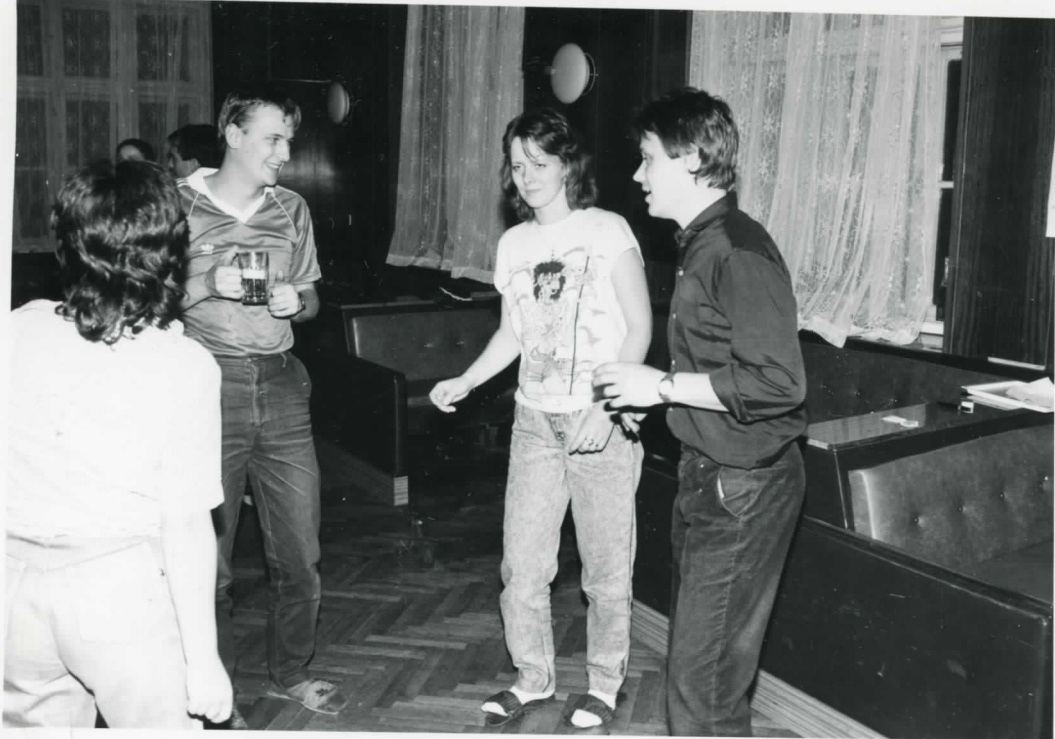
na jiné nadějnější místo. i Bez kopání

se podařilo proniknout do několika

menších vrstevních žesky. A to bylo vše.

Dolů už to šlo po ledě líp.

Ahoj

DISKO NA ONDŘEJŇKĚ - ALE NIKDY BEZ PIVA PRAVĚ TVARDEK

KDYŽ NETOPÝŘI SPÍ

MÁME S NIMI NEJVIČ PRÁCE

13.12
23.12
28.12

13.12 Naš přítel
Ing. Dvořáček
mám vytypoval
nový razor - Osob-
lažský výběžek. Prý
tam jsou jeskyně
i doly. A tak jsme tam
vyrazili. Terén jsme
neznali a tak jsme

navštívili doporučeného známého lesníka. Ten měl nejen
hezkou paměť - pravou ruku, sekerou ihned zavazoval rač
Vašek svou brilantně komolenou ruštinou a hezkou
dceru, které se hned ujal Pepa aby jí jako pomohl
v SOČce, ale také znal terén. Zavazoval nás nejedlivě ke
vstupu štoly, která má vést až na zámeček ve Skalských
Rudolfových a zatím má 50m a pak do Fénixových
jeskyní, velmi zajímavých podzemních prostor
v pískovcích. „A bude tu i cokolpat“ pravil Pepa a
dodával „i zkoumat“ - a jak zle jazyky pravi, tím
určitě myslel dceru a lesníka. Pak jsme
ještě navštívili Dívčí hrad - tence nám moc neza-
mlouval - ani kastelónka a tak jsme zamířili domů.

23.12. Den před Štědrým večerem Jura, Pepa, Jana,
Pěta a Radim zamířili do dolu Olšovec. Nejen spo-
čítat netopýry - ale také vyzkoušet naši kameru

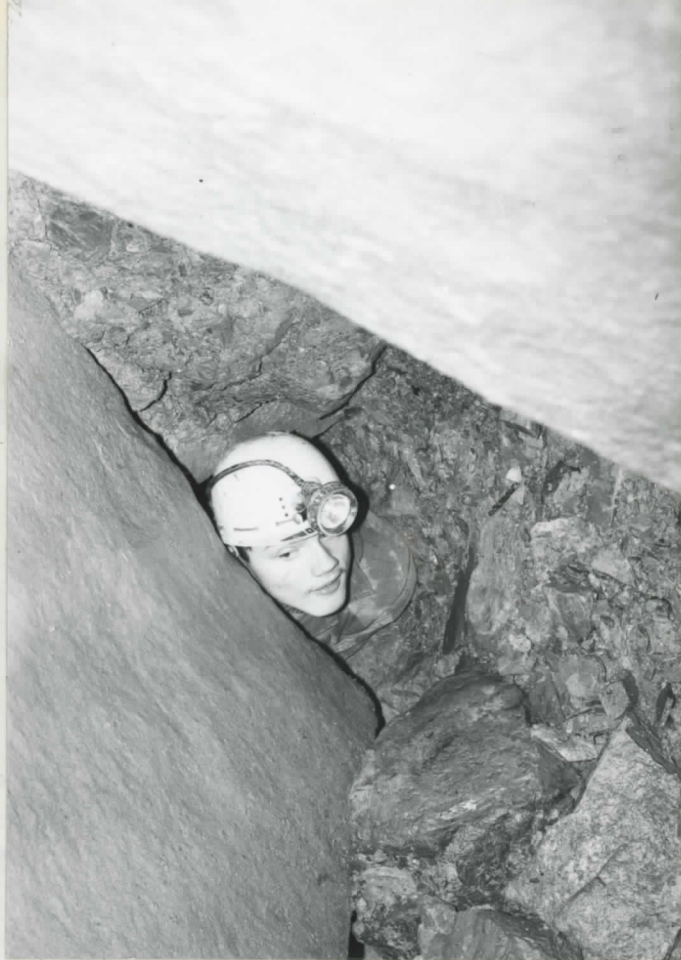
28.12. Jádeme dnes na dva směry. Jura, Pepa
a jako synové do dolu Ruda a mladí Radim
a Pěta na Beskydy do Ondrášovek. Ačkoliv byl
vrchol zimy - v Jeseníkách i Beskydách to vypa-
dalo jako na jaře. Teple a bez sněhu. Až jsme se
obávali, že netopýři vůbec nebudou spát.
Ale spali - a bylo jich dost!

Ahoj
Pepa

JAK BYLI MLADÍ V ONDŘAŠOVKÁCH

... A NEJMLADŠÍ V RUDĚ

